

Curierul Adventist

Organ al Cultului Creștin Adventist de Ziua a Șaptea
din Republica Socialistă România

DE LA SABAT LA DUMINICĂ (XII)

Trei texte din Noul Testament și originea duminicii

În general, trei texte din Noul Testament sînt citate în sprijinul păzirii duminicii din timpurile apostolice: aceste texte sînt: 1 Corinteni 16, 1—3; Faptele 20, 7—11 și Apocalipsa 1, 10¹. O analiză a acestor texte este necesară, pentru a stabili dacă aceste pasaje ale Sfințelor Scripturi presupun păzirea duminicii sau fac cumva aluzie la aceasta în Noul Testament.

1 Corinteni 16, 1—3: „Cît privește strîngerea de ajutoare pentru sfinți, să faceți și voi cum am rînduit Bisericii Galatiei. În ziua dintîi a săptămîinii, fiecare din voi să pună deoparte acasă ce va putea, după cîștigul lui, ca să nu se strîngă ajutoarele cînd voi veni eu. Și cînd voi veni, voi trimite cu epistole pe cei ce li veți socoti vrednici, ca să ducă darurile voastre la Ierusalim.”

În primăvara anului 55 sau 67 d. Hr., apostolul Pavel a recomandat credincioșilor din Corint un plan unic, asemănător instrucțiilor pe care le-a dat comunităților din Macedonia și Galatia, sfatul de a asigura o contribuție mai substanțială la campania generală de strîngere de fonduri în sprijinul celor săraci din comunitatea din Ierusalim². Planul său era clar. „În ziua dintîi a săptămîinii, fiecare din voi să pună deoparte acasă ce va putea, după cîștigul lui, ca să nu se strîngă ajutoarele cînd voi veni eu” (1 Cor. 16, 2).

Diferiți teologi vîd în acest text o referire, sau cel puțin o indicație cu privire la o adunare creștină ce se ținea cu regularitate duminică. A. Robertson și A. Plummer, de exemplu, în comentariul lor referitor la acest verset afirmă: „Aceasta este cea mai timpurie dovadă pe care o avem cu privire la cea mai veche consacrare a primei zile a săptămîinii de către biserica apostolică.”

Ei justificau această concluzie punînd în legătură punerea deoparte de fonduri în prima zi a săptămîinii, cu interpretarea Domnului Hristos a funcției pozitive a Sabatului. Dacă era un lucru bun acela de a face lucruri bune în Sabatul iudaic (Mat. 12, 2; Marcu 3, 4), atunci cu atît mai mult în ziua Domnului. Căci ea le reamintea de binecuvîntările nespuse pe care le primiseră³. Această încercare de a citi și a vedea în acțiunea particulară și individuală a corintenilor de a pune deoparte în ziua duminicii fondurile sau ajutoarele lor, o indicație a transferării teologiei Sabatului din Evangheliu, asupra duminicii, este în adevăr ingenioasă dar și gratuită. Pacifico Massi preferă să interpreteze darurile corintenilor în mod simplu ca fiind o expresie săptămînală a credinței față de duminică Paștelui: „Duminică este

Paștele săptămînal și ziua în care ne adunăm. Poate oare fi o mai bună ocazie pentru a face astfel daruri pentru Hristos cel înviat?”

Pierre Grelot asociază această săptămînală punere deoparte, acasă, a banilor așa cum era recomandată de Pavel, cu iudaica „strîngere săptămînală de piine pentru cei săraci, în ajunul Sabatului.”⁴ În ambele cazuri, notează Grelot, era o problemă de sprijinire a celor săraci din biserică — mamă. Există totuși o deosebire semnificativă între aceste două, deoarece în iudaism, cel puțin după școala lui Shamaï, nu era îngăduită nici o colectă în Sabat. Contribuția sau ajutoarele pentru săraci erau interzise, deoarece veneau în conflict cu viitoarea abundență materială pe care o simboliza ziua Sabatului.⁵ Pe lingă aceasta, în Corint, nu era problema de mîncare, ci banii se colectau, sau se puneau deoparte. Pentru Grelot aceste deosebiri contează foarte puțin, deoarece, argumentează el, strîngerea de ajutoare pentru creștini „nu era numai o expresie a dărniceii lor (2 Cor. 8, 6—7), ci slujba unei jertfe sfînte (2 Cor. 9, 12)” și în consecință o parte integrantă a slujbei din ziua duminicii.⁶

C. S. Mosna trage aceeași concluzie, raționînd că deoarece Pavel consideră „darurile” din 2 Cor. 9, 12 ca fiind un „serviciu — leitourgia” punerea deoparte sau strîngerea lor trebuie să fi fost legată de serviciul divin de duminică din adunările creștine. Mai mult chiar, el speculează faptul că deoarece desemnarea „primei zile a săptămîinii”, este „un semitism, arătînd originea iudaică, probabil de la Ierusalim, a unei astfel de zile.”

În toate aceste explicații se poate reține un efort comun de a interpreta „colecta” ca fiind legată de serviciul divin de închinare din ziua duminicii. Se crede, așa cum spune Charles Hodge, că „singurul motiv ce poate fi prezentat pentru a se face acest lucru în prima zi a săptămîinii, este acela că, în această zi, creștinii erau obișnuiți să se adune, și ceea ce a pus fiecare deoparte din cîștigul său săptămînal să fie strîns și pus apoi în tezaurul bisericii.”¹⁰

Aceste încercări de extrapolare¹¹, din planul apostolului Pavel de strîngere de ajutoare, și a face din acesta un model permanent al păzirii duminicii, dau pe față inventivitate și originalitate, dar se pare că ele se bazează mai mult pe argumente construite, decît pe informațiile reale pe care ni le furnizează textele — mai multe fapte merită să fie luate în considerație. În primul rînd să reținem că nu există nimic în text care să sugereze ideea unei întîlniri pu-

(continuare în pag. a 13-a)

Scumpi frați și stimate surori :

Comunitățile noastre au trăit atmosfera adunărilor electivă, lucrări ce au dat bisericii organele de conducere — „comitetele comunităților” și diaconii necesari unei bune desfășurări a vieții noastre religioase. Nu trebuie să uităm că viața religioasă a bisericii se desfășoară aici, la acest nivel, comunitatea fiind rețorta în care se realizează scopul pentru care biserica a fost adusă la existență. De aceea, aceste lucrări ca de fapt toate lucrările ce se desfășoară în biserică, au o deosebită valoare și importanță spirituală, și nimeni n-ar trebui să le trateze cu nepăsare, sau să le aducă la îndeplinire „cu nebăgare de seamă”, rutină, sau slujind unor interese nesimte.

Nu este de mirare că apostolul Pavel ocupându-se de răspunderea celor chemați a lucra pentru Dumnezeu și oameni ca slujbași ai bisericii spunea cu autoritatea inspirației și chemării sale :

„Nimeni nu-și ia cinstea aceasta singur, ci o ia dacă este chemat de Dumnezeu...” (Evr. 5, 4).

Sintem recunoscători față de Bunul Dumnezeu constatând și cu această ocazie că în majoritate frații noștri au înțeles sfânta răspundere de slujbași ai comunității și au spus „Iată-mă” atunci când au fost chemați, și au rămas la rugăciune și gata de a sprijini mințile celor chemați să facă o slujbă pentru Dumnezeu și aproapele lor, atunci când n-au fost chemați să poarte o răspundere în comunitate. Aceasta este un semn de maturitate spirituală, o dovadă a unei profunde experiențe personale cu Dumnezeu, o garanție a drumului cel bun pe care Dumnezeu Își conduce biserica.

Trebuie însă să spunem că au mai fost totuși și glasuri — mai mult sau mai puțin singulare — care s-au încumetat să spună : „Oare numai prin... vorbește Domnul ? Nu vorbește oare și prin noi ?” (Num. 12, 1—2). Dacă aceste voci și atitudini discordante ar analiza ca atenție și reală pocăință cele arătate în Sfânta Scriptură în legătură cu cei chemați a îndeplini o slujbă pentru Dumnezeu, alta ar fi poziția lor. (1 Tim. 3, 1—13 ; Tit 1, 5—11 ; 2, 1, 7—8 ; 1 Petru 5, 1—3). Rămii umiți adesea cind unii frați din comunitățile noastre a căror viață familială și spirituală este departe de ceea ce așteaptă Cerul de la cei ce mărturisesc a crede în lucrarea sfințirii Lui, cind invidia și lipsa de iubire îi fac să aibă totdeauna ceva de spus despre frații lor, unii ca aceștia fac totul pentru a convinge... că ei au „chemarea” de a lua parte la conducerea vieții spirituale a comunității ai căror membri sînt.

Cind unul dintre cei din categoria de mai sus, consideră că toți au de învățat de la el... și nu de la Cel ce ne-a spus : „și învățați de la Mine, căci Eu sînt blînd și smerit cu inima”, cum va da el oare ascultare sfatului divin care spunea că cel care este chemat a sluji altora trebuie să fie totdeauna gata și dispus să... învețe ca elev în școala lui Isus ? Un slujbaș trebuie să dea pe față un caracter ireproșabil, gata de a colabora cu alții, gata de a da și a primi sfat și toate acestea generate de acel divin principiu al iubirii ce nu purcede dintr-o inimă nesfîntă. Cîtă dreptate avea apostolul Iacob și cît adevăr rostea el atunci cînd spunea : „Dacă crede cineva că este religios, și nu-și înfrinează limba, ci își înșeală inima, religionea unui astfel de om este zadarnică” (Iacob 1, 26).

„Erau unii care nu voiau să știe de nimeni, oameni porniți, care refuzau să se supună celor care aveau o poziție de autoritate în biserică. Ei preindeau nu numai dreptul de a-și păstra și urma propria lor judecată, ci și pe acela de a impune — în mod public — părerile lor... bisericii. Avînd în vedere acest lucru apostolul Pavel a atras atenția tesalonicienilor asupra respectului și considerației datorate celor ce au fost

aleși să ocupe poziții de răspundere în biserică” (F.A. 261—262). Pe toți aceștia îi somez în Numele lui Dumnezeu să se cerceteze bine, să se pocăiască de atitudinea lor și dacă au ceva de făcut pentru Dumnezeu, El le va deschide calea, dacă Duhul lui Dumnezeu va fi lăsat să lucreze în ei pocăința și umilința. Dumnezeu are nevoie de noi toți, nimeni nu este în plus ; dar El are nevoie de un Petru după pocăința sa, are nevoie de noi toți după experiența „camerii de sus”.

Cei care au fost aleși în diferite slujbe în cadrul comunității, trebuie să fie conștienți de chemarea lor. Ei sînt chemați nu să „guverneze” asupra fraților lor, ci sînt chemați să le slujească. Să toarne apa nevoilor zilnice în viața lor. Ei sînt chemați să exemplifice în viața lor, și cu viața lor principiile adevărului mîntuitor. Ei trebuie să facă risipă de iubire, de umilință și îndelungă răbdare plină de bunătate. Să nu uităm că dacă dorim să reformăm pe alții, atunci noi înșine trebuie să trăim principiile pe care am dori ca alții să le practice. Cuvintele, oricît de bune și oricît de frumoase ar fi ele, vor fi fără de putere dacă sînt contrazise de viața noastră.

Scumpi frați slujbași din comunitățile bisericii noastre. Luați seama asupra voastră și asupra învățăturii pe care o dați altora. Nu scuzați slăbiciunile și păcatele din viața voastră și a familiei voastre, slăbiciuni și păcate pe care sinteți gata să le muștrați în alții. Pe voi înșivă cereți-vă. Dacă vorbiți altora despre umilință, despre iubire, despre împreună simțire, despre spiritul de jertfire de sine, atunci VOI TREBUIE SĂ EXEMPLIFICAȚI TOATE ACESTEA ÎN CARACTERUL ȘI VIAȚA VOASTRĂ. Biserica nu are nevoie de demagogi. Dacă someți pe credincioși să fie buni, curtenitori, atenți în căminurile lor, atunci exemplul vieții voastre să dea putere și consistență cuvintelor voastre” (5TI100).

„Adevărat este cuvîntul acesta : „Dacă rîvnește cineva să fie... prezbiter sau diacon... dorește un lucru bun”. Dar trebuie ca... prezbiterul, diaconul, să fie fără prihană, bărbatul unei singure neveste, cumpătat, înțelept, vrednic de cîuste, primitor de oaspeți, în stare să învețe pe alții. Să nu fie nici bețiv, nici bătaș, nici doritor de ciștig nîrșav, ci să fie blînd, nu gilceviator, nu iubitor de bani ; să-și chivernisească bine casa, și să-și țină copiii în supunere cu toată cuviința. Căci dacă cineva nu știe să-și cirmuiască bine casa lui, cum va îngriji de Biserica lui Dumnezeu ? Să nu fie întors la Dumnezeu de curînd, ca nu cumva să se îngimfe și să cadă în osînda diavolului. Trebuie să aibă și o bună mărturie din partea celor de afară, pentru ca să nu ajungă de ocară, și să cadă în cursa diavolului. Diaconii, de asemenea, trebuie să fie cinstiți, nu cu două fețe, nu băutori de... vin, nu doritori de ciștig nîrșav ; ci să păstreze taina credinței într-un cuget curat. Trebuie cercetați înții, și numai dacă sînt fără prihană, să fie diaconi. Femeile, de asemenea, trebuie să fie cinstite, neclivetoare, cumpătate, credincioase în toate lucrurile. Diaconii să fie bărbați ai unei singure neveste, și să știe să-și cirmuiască bine copiii și casele lor. Pentru că cei ce slujesc bine ca diaconi, dobîndesc un loc de cinste și o mare îndrăzneală în credința care este în Iristos Isus.” (1 Tim. 3, 1—13).

„Și mă rog ca Dumnezeu Domnului nostru Isus Hristos, Tatăl slavei, să vă dea un duh de înțelepciune și de descoperire în cunoașterea Lui, și să vă lumineze ochii inimii, ca să pricepeți care este nădejdea chemării Lui, care este bogăția slavei moștenirii Lui în sfinți.” (Efes. 1, 17—18).

„Harul să fie cu toți cei ce iubesc pe Domnul nostru Isus Hristos în curăție. Amin.” (Efes. 6, 24).

D. Popa

9 MAI — ZIUA VICTORIEI ȘI A INDEPENDENȚEI

La 9 Mai 1945 s-a consemnat în analele istoriei un act de importanță hotărâtoare pentru popoarele lumii. Victoria asupra fascismului a însemnat victoria asupra celor mai inumane concepții și practici, a însemnat prăbușirea idealurilor unor minți întunecate. Jertfele umane și materiale de odinioară ale țării noastre au însemnat în același timp și un aport substanțial la victoria asupra fascismului. Toate monumentele ridicare pe drumul suferinței, durerii, morții, dar și al victoriei, sînt mărturie de netăgăduit ale contribuției țării noastre la această biruință.

Lupta poporului român pentru libertate, unitate și independență națională a constituit o permanență a istoriei patriei noastre. Această particularitate specifică și-a pus amprenta asupra întregii evoluții sociale a României, asupra felului de a fi și de a gândi al poporului român asupra însuși destinului său istoric, caracterizat prin lupta plină de sacrificii pentru libertate și unitate, pentru dreptul de a fi stăpîn în propria țară.

Apărarea independenței, a neatrării se confundă la români cu lupta pentru apărarea ființei naționale ale cărei începuturi se pierd în timp, căci am preluat-o de la strămoșii noștri geto-daci și daco-romani, cultivatori și stăpîn ai ogorilor, oameni ai locului, legați indestructibil de pămînt și natura înconjurătoare, de cîmpii, dealuri și munți, de ape și păduri, de tot ceea ce le-a oferit dintotdeauna hrană și adăpost.

Gîndirea românească nu numai că nu putea să facă abstracție dar

era necesar să pornească în elaborarea principiilor sale fundamentale de la aceste adevăruri care sînt ale poporului și pămîntului românesc. În timp, această gîndire a elaborat principii de o extremă varietate, în funcție de condițiile concrete ale luptei noastre de neatrare. Ținînd seama de aceste realități putem aprecia just afirmațiile pe care i le atribuie „Gesta Hungarorum” voievodului român din Maramureș, Memorat: „...nu-i vom ceda lui Arpad nici un deget din pămîntul nostru, căci acesta îl avem de la strămoșii noștri”. În aceste adevăruri istorice își are rădăcinile crezul voievozilor români din tot cursul evului mediu și în continuare, crez materializat în actele lor istorice, în nenumărate bătălii purtate pentru neatrare, în tratatele de pace sau alianțele prin care urmăreau garantarea granițelor și libera hotărîre în treburile țării.

Idealurile libertății și unității au fost susținute cu ardoare de marii cărturari ai neamului — Miron Costin, Ion Neculce, Constantin Cantacuzino, Dimitrie Cantemir, Samuel Micu, Petre Maior, Gheorghe Șincai — a căror operă urmărea în primul rînd, nu numai descoperirea sau consemnarea faptelor istorice, ci relevarea unui drept străbun al românilor asupra pămîntului locuit de ei într-o permanență luptă pentru apărarea neatrării sau dobîndirea acesteia, în condițiile adeseori vitrege impuse de interese străine țării.

În perioada premergătoare revoluției de la 1848 și după aceea, cînd ideea luptei pentru independență dobîndește noi valențe, Nicolae Bălcescu este reprezentantul cel mai de seamă al gîndirii revoluționare pentru independență. Ideile lui aveau să capete nuanțări multiple în operele gînditorilor din epocile următoare, la loc de frunte situîndu-se Eudociu Hurmuzaki, iar mai apoi Vasile Pirvan și Nicolae Iorga.

Dovezi ale profunzimii și clarității ideii de independență pot fi găsite însă cu o densitate sporită în perioada incandescentă a războiului de independență a neamului românesc din anii 1877—1878. Asemenea mărturii documentare există într-un număr impresionant, de la cele ilustrînd tratativele diplomatice purtate anterior în Rusia, pen-

tru a se stabili, cu claritate și demnitate condițiile participării noastre la război, jurnalele operative ale armatei angajate direct în luptă, presa cotidiană — mai ales ziarul special fondat „Resbelul” și pînă la tratatele internaționale încheiate ulterior.

Toate aceste documente își au valoarea lor dar poate nici unele nu emoționează atît de mult ca aceste scrisori ale soldaților către familiile lor, ca acele mici incizii scrise pe otelul armelor ce au asaltat înfricoșătoarele redute de la Grivița, Plevna și Smîndan. Dar picturile și desenele lui Sara Henția executate atunci în toiul luptelor? Dar schițele și capodoperele lui Nicolae Grigorescu intrate de atunci în neuitarea românească? Ce reprezintă pentru conștiința națiunii noastre poeziile lui George Coșbuc și Vasile Alecsandri care au mișcat și încă mai mișcă mereu sufletul generațiilor poporului nostru?

Secole și secole din istoria noastră sînt luminate de chipurile celor căzuți în lupta pentru apărarea independenței neamului. Lumina aceasta străbate pînă la noi și dă contur ființei noastre pentru prezent și direcție gîndirii în viitor potrivit cu timpul pe care îl trăim.

Transformările și mutațiile petrecute în lumea de azi, complexitatea vieții internaționale, mondializarea problemelor cu care se confruntă umanitatea aduc cu prioritate la ordinea zilei respectarea principiilor justiției internaționale în relațiile dintre state. De altfel una dintre laturile fundamentale ale democratizării relațiilor dintre state, parte integrantă a instituirii unei noi ordini internaționale, o constituie tocmai respectarea de către toate statele, în relațiile lor reciproce, a principiilor egalității în drepturi, suveranității și independenței.

Republica Socialistă România prin Domnul Nicolae Ceaușescu — personalitate de renume mondial — desfășoară o amplă activitate teoretică și practică menită să contribuie la respectarea dreptului la viață al tuturor popoarelor indiferent de mărimea lor, la apărarea păcii și securității în lume, la dezarmare și conviețuire pașnică între națiuni.

Toate acestea nu sînt decît dovezi ale permanenței ideii noastre de independență, ale vocației de pace a poporului român, principii pentru afirmarea cărora în practică sîntem hotărîți să ne aducem din plin contribuția și noi credincioșii adventiști de ziua a șaptea.

Ștefan Bratosin

DIN CUPRINS

● De la Sabat la Duminică C. I	
● Pagina Presedintelui C. II	
● 9 Mai — Ziua Victoriei și a Independenței . . .	1
● Desăvîrșirea, este ea posibilă? . . .	2
● Predica, un serviciu al cuvintelor . . .	4
● La cruce . . .	7
● Iubire veșnică . . .	7
● Despre natura Domnului Hristos . . .	9
● Pilda talanților . . .	12
● Conferințele pastorale . . .	12
● Neprihănirea prin credință (XVI). Conduc de Duhul Sfînt . . .	17
● Monumentul timp . . .	20

Un nou produs în premieră pe țară

Întreprinderea de panouri electro-pneumatice din Bacău a realizat, în premieră pe țară, un nou și valoros produs menit să înlocuiască importul; echipamentul de automatizare pentru turbopompele utilizate la petrolierele de 150.000 TDW. Evidențindu-și în timpul probelor performanțele tehnice și fiabilitatea, noile echipamente au început să fie livrate beneficiarului, la întreprinderea de mașini grele București.

Două noi nave în dotarea marinei

În dotarea flotei maritime comerciale românești au intrat, recent, două noi nave de transport. Este vorba de mineralierul „Borcea”, de 65.000 tdw, realizare de prestigiu a constructorilor naval constănțeni, precum și de cargoul multifuncțional „Roman”, cu un deplasament de 13.500 tdw, navă construită pe șantierul naval din Galați.

„Numerom — 530”, un nou echipament miniaturizat pentru conducerea automată a mașinilor-unelte complexe

Una dintre cele mai recente realizări ale întreprinderii de elemente de automatizări din Capitală este echipamentul miniaturizat „Numerom-530” destinat conducerii automate a mașinilor-unelte complexe. Obținut pe baza unei structuri cu microprocesoare echipamentul asigură o gamă largă de funcții de conducere și supraveghere a mașinilor-unelte de cele mai diferite tipuri, având panoul de comandă și semnalizare amplasat cât mai aproape de procesul tehnic. De subliniat că „Numerom-530” este realizat din materiale și componente fabricate în țară, remarcându-se prin fiabilitate și performanțe tehnice deosebite.

Un nou produs în industria celulozei

Zilele acestea a fost omologat un nou și valoros produs realizat de colectivul întreprinderii de celuloză, hirtie și cartoane din Piatra Neamț. Este vorba de celuloza electrotehnică pentru cartioanele utilizate la fabricarea transformatorilor electrici, sortiment care până acum se aducea din import. Înalte performanțe tehnice dovedite în timpul testelor de omologare au permis trecerea imediată la producția industrială. Și tot o noutate de ultimă oră în această unitate o constituie utilizarea polimerilor sintetici în fluxul de obținere a celulozei și hirtiei, fapt ce a condus la o creștere cu peste 13 la sută a gradului de utilizare a materialelor în procesul de fabricație.

Utilaj românesc în premieră

Colectivul Combinatului de utilaj greu din municipiul Cluj-Napoca a realizat în premieră o presă hidraulică de 1.500 tone-forță. Noul utilaj românesc a fost conceput și proiectat de către specialiștii Institutului de cercetări științifice și inginerie tehnologică pentru sectoarele calde București și este destinat întreprinderii de construcții navale Drobeta Turnu Severin. Este o presă de debavurată, care are în componența sa piese de mare performanță, cum sînt traversele sudate și cilindrul hidraulic în construcție forțată cu forță nominală de 1.600 tone și o cursă de 700 mm. Supus la teste multiple și exigente în standul modern de încercări de aici, noul utilaj a demonstrat calități de fiabilitate competitive.

Redacția

DESĂVÎRȘIREA — este ea oare posibilă?

ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI. Discutarea poziției prezentate în acest capitol, stimulează adesea un număr de întrebări. În cele ce urmează vom comenta unele din aceste întrebări.

1. Are oare Dumnezeu un etalon dublu? Ori de câte ori este făcută o distincție, așa cum am făcut, între neprihănirea care este adecvată pentru înviere și neprihănirea ce este indispensabilă pentru a fi luat la cer, se ridică în mod natural întrebarea, are oare Dumnezeu un standard sau etalon dublu?

Răspunsul este, desigur NU! Dumnezeu are un singur standard, un singur etalon; dar timpul și împrejurările variază în substanță și intensitate, și spre încheierea marelui proces, cerințele care vor fi mai mari ca înainte, vor cere o credință

mai mare și caracter care au urcat pe noi culmi ale desăvîrșirii.

Cînd Domnul Isus Hristos părăsește Locul prea sfințit, va fi „o vreme... cum n-a mai fost de cînd sînt neamurile” (Dan., 12, 1). Acesta este un factor fundamental al profeției neîmplinite. Despre această situație se vorbește și în Apocalips 7, 3: „Nu vătămați pămîntul, nici marea, nici copacii, pînă nu vom pune pecetea pe fruntea slujitorilor Dumnezeului nostru!”

Cînd sfinții au fost sigilați, „...cînd ingerii lui Dumnezeu vor înceta să mai țină în friu vînturile sălbatice ale patimilor omenești, toate elementele discordiei vor fi lăsate libere” (T.V. 564).

„Timpul de încercare cum n-a mai fost niciodată se va dezlănțui și cei credincioși vor avea nevoie

de o experiență pe care acum n-o au, experiență pe care mulți sînt prea nepăsători să o cîștige. Adesea se întîmplă ca încercarea să se arate mai mare decît este ea în realitate; dar acest lucru nu este adevărat cu privire la ceea ce stă în fața noastră” (idem. 571).

Credința semănătorului care este îndestulătoare primăvara, poate să se ofilească și să dispară pînă toamna. Aceasta este un lucru obișnuit și în experiența creștină. (A fost în adevăr o realitate în cadrul mișcării advent milerite, al cărei entuziasm spiritual real a dispărut în mare măsură la cei ce au trecut prin marea dezamăgire). Dar pentru că Dumnezeu cunoaște limitele noastre, El „ține... vînturile să nu sufle” și... ne făgăduiește că riurile nu ne vor îneca (Ps. 46, 2), sau ca vre-o ispită să ne atace „care să nu fie potrivită cu puterea” noastră (I Cor. 10, 13).

În dorința Sa plină de milă de a salva cît mai mulți cu puțință, nevrînd ca cineva să piară, Dumnezeu a amînat criza finală, știind că atunci cînd aceasta va veni, ea

va fi atât de severă încât oamenii vor striga: „Cine poate sta în picioare?” (Apoc. 6, 17). Dar mai înainte ca problema păcatului să fie în mod definitiv rezolvată, se pare că acestui pericol de pe urmă trebuie să i se facă față. Lui Satana i se va îngădui să-și manifeste răutatea lui demonică și să-și arate adevărata lui față. Această demonstrație va dovedi în mod categoric că răzvrătirea lui este calea morții. Ea va întări lumile necăzute în păcat în încrederea lor în Dumnezeu. În mod evident, lucrul acesta este esențial pentru siguranța viitoare a Universului.

Dar această experiență va fi teribilă pentru sfinții Celui Prea Înalt.

Este necesară o lucrare specială de curățire mai înainte de revenirea Domnului Hristos. Aceasta în parte, pentru că mai înainte de revenirea Sa va avea loc această deosebită perioadă de încercare, un timp atât de înșelător încât Dumnezeu nu va îngădui ca el să vină până când sfinții Săi nu vor fi bine întemeiați (din punct de vedere intelectual, spiritual) și neșovăitori în adevăr.

Îndreptățirea prin credință este suficientă pentru înviere. Mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu prin Isus Hristos Domnul nostru. Dar pe lângă îndreptățire, experiențele ce ne stau înainte cer un caracter hotărât și bine format.

În mod incidental cu aproape optzeci de ani în urmă, redactorul revistei „Review and Herald”, a înțeles faptul că este necesară o pregătire mult mai temeinică decât cea obișnuită, pentru a fi gata pentru curțile cerești. În numărul din 3 ianuarie 1909, el scrie:

„Noi n-am dezvoltat acea tărie a caracterului creștin, pe care ar fi trebuit s-o avem astăzi... Nu trebuie să uităm că a crede în revenirea Domnului înseamnă de asemenea că trebuie să fim gata a trece timpul de probă și că vom petrece un timp mai lung sau mai scurt pe acest pământ mai înainte de a fi luați spre a întâlni pe Domnul în văzduh, și aceasta fără a mai avea un Mijlocitor înaintea Tatălui pentru păcatele noastre... Aceeași credință care ne va înălța de pe pământ spre a întâmpina pe Domnul, ne va ridica mai presus de păcat.

„Aceasta nu înseamnă că nu vom mai fi ispășiți, ci că în orice situație, atunci când vom fi ispășiți, vom fi mai mult decât biruitori prin Acela care ne-a iubit. Credința care te duce în Împărăția slavei este credința care te păstrează. Despre Enoh se spune că mai înainte de a fi luat la cer, el a fost plăcut lui Dumnezeu (Evr. 11, 5). Acest lucru va fi adevărat în dreptul tuturor a-celora care vor fi luați la cer. Dar această experiență nu vine așa, dintr-odată sau fără să ne luăm timp ca să cunoaștem pe Dumnezeu și planurile Sale pentru noi. Trăim în timpul reinviării, dar nu toți sînt pregătiți pentru ea. Am văzut că nimeni nu va putea să aibă parte

de reinviere de la fața lui Dumnezeu dacă nu va obține biruința asupra oricărei trăsături rele de caracter, asupra mîndriei, egoismului, iubirii față de păcat și asupra oricărui cuvînt și acțiune sau purtare rea.”

2. De ce Sabatul și Sanctuarul ?

De ce învățăturile despre Sabat și Sanctuar sînt în mod deosebit atât de esențiale pentru perfecționarea caracterului din zilele de pe urmă ale Planului de Mîntuire ? Deoarece aceste învățături n-au fost recunoscute de majoritatea urmașilor lui Hristos din mai toate veacurile, nu înseamnă aceasta că Dumnezeu are un standard dublu ?

Sabatul este „semnul” sfințeniei ales de Dumnezeu, atât în dreptul persoanei care este sfințită, cât și al lui Dumnezeu care-l sfințește (Ezec. 20, 12, 20). Înțeles așa cum trebuie, Sabatul conduce la o sfințenie unică a vieții, la desăvîrșirea caracterului.

Pe lângă aceasta Sabatul, sigiliul lui Dumnezeu (Apoc. 7 și Apoc. 14) ne învață că „Sabatul va fi marea probă a credincioșiei, căci el este punctul adevărului care va fi în mod deosebit pus în discuție” (T.V. 554). Dacă cei ce cred nu vor cunoaște adevărul cu privire la Sabat atunci ei vor fi înșelați în timpul cercării lor.

La cîteva minute după miezul nopții din ziua de 22 oct. 1844, pe cînd lacrimile amare ale deznădejdiei și dezamăgirii curgeau nestăvilit pe obraji mileritilor, cel rău a apărut în forma fermecătoare a lui Isus Hristos, ștergîndu-le ochii, vindicînd pe bolnavi și chemînd pe toți bunii creștini să i se închine nerespectînd porunca a patra a Decalogului. Și nu este de mirare că mulți mileriti i-au urmat chemarea.

Nu mai devoțiunea nu va păstra pe sfinții credincioși ai lui Dumnezeu în timpul crizei finale.

„Atît de mult se asemănă contrafacerea cu adevărul încît va fi peste puțină să se facă deosebirea cu excepția faptului că avem Sfintele Scripturi” (T.V. 543).

Astfel adevărul Sabatului este în mod clar esențial pentru credincioșii zilelor de pe urmă. Dar de ce învățătura despre Sanctuar ?

Solia despre Hristos și lucrarea Lui în Sfînta Sfîntelor este adevărul prezent despre Isus. El nu mai este pe cruce. Hristos este acum „Mielul care a fost junghiat” Preotul nostru și jertfa noastră ispășitoare din Sanctuarul ceresc.

Știm cu toții că adevărul despre moartea Domnului Hristos pe cruce este puterea ce convertește pe păcătoși. Epistola către Evrei ne arată de asemenea că adevărul despre mijlocirea Sa în ceruri, susține pe sfinți. „Mijlocirea lui Hristos în favoarea omului în Sanctuarul de sus este tot atît de importantă pentru Planul de Mîntuire ca și moartea Sa pe cruce”. (T.V. 448). Doctrina judecării de cercetare și ștergerea păcatelor este vitală pentru că

este un adevăr despre Isus Hristos, cum și pentru faptul că ea conduce pe cel credincios să coopereze cu Marele lui Preot.

Dar poate că cel mai deosebit aspect al doctrinei cu privire la Sanctuar este informația ce ne-o dă cum că Isus Hristos urmează să iasă din Sfînta Sfîntelor, lăsînd pe oameni fără Mijlocitor. Cît de minunat este să știi că printr-o deplină acceptare a făgăduințelor noului legămînt (Ezec. 36,27) un om poate fi atît de transformat de către Duhul Sfînt și atît de identificat cu voința lui Dumnezeu, încît el nu mai are nevoie să aibă păcatele iertate, pentru că pînă și impulsurile inimii sale îl îndreaptă spre ascultarea de Dumnezeu.

„Impulsul de a ajuta și a binecuvînta pe alții izvorăște în mod constant dinlăuntru. „Pe de altă parte, cît este de alarmant să știi că atunci cînd Isus părăsește Sanctuarul, aceia a căror uniune cu Hristos nu este destul de fermă pentru a rezista tuturor ispitelor, vor constata că nu mai pot găsi iertare; pentru că nu va mai fi atunci nici un singur Ispășitor care să curățască de păcat” (3 SG 145).

„Cînd ultimele șapte plăgi vor fi revărsate neamestecate din paharul indignării Sale, atunci va fi pentru totdeauna prea tîrziu ca să te pocăiești și să găsești adăpost. Nici un singur ispășitor nu va spăla atunci petele păcatului.” (5 T 212).

„Cît de important este deci... ca fiecare minte să contempleze adesea scena judecării, cînd judecata va începe și cărțile se vor deschide (GC 488).

3. Biruință fără Hristos ?

Pentru a evita o greșită înțelegere, să punem o întrebare. Conceptul unui caracter atît de desăvîrșit încît să nu mai aibă nevoie de un Mijlocitor, presupune oare că sfinții nu mai au deloc nevoie de Isus Hristos în timpul strîmtoării ?

Răspunsul este desigur negativ. Avertizarea Domnului Hristos „căci despărțiți de Mine nu puteți face nimic”, rămîne categoric adevărată în decursul vieții noastre pămîntești și chiar și în vesnicie. Chiar și cea mai mică insectă ce plutește în razele soarelui de vară, depinde de Dumnezeu pentru existența ei efemeră. Cu atît mai mult vor fi sfinții dependenți de puterea lui Dumnezeu deși ei sînt o cantitate neglijabilă în comparație cu miliardele lumii și în fața celei mai mari decăderi spirituale.

Sfinții nu vor avea nevoie de Isus Hristos ca Mijlocitor după încheierea timpului de har pentru că mai înainte de încheierea acestui timp ei au învățat în mod desăvîrșit să facă din Isus Hristos înțelepciunea, neprîhănirea și sfințirea lor. Pentru că ei au învățat ca prin puterea Sa, să treacă cu bine, în mod biruitor zi de zi în lupta cu ispitele mai mici, și acum știu cum

(continuare în pag. a 6-a)

„Cuvîntul S-a făcut trup”. Ioan 1,14
„Propovăduiește Cuvîntul”. 2 Tim. 4,2

1. Vorbirea este un dar divin

În centrul activității multilaterale a pastorului stă serviciul predicării, el fiind inima slujbei pastorale și a vieții de credință. Putem afirma cu certitudine că axa existenței pastorale o constituie CUVINTUL — VORBA. Darul vorbirii este considerat ca o expresie a ceea ce numim noi Imago Dei al omului. „Decarece Dumnezeu a creat pe om după chipul și asemănarea Lui — spune viconte de Bonald — omul a primit de la Dumnezeu legea, gândirea și vorbirea. Ceea ce Domnul a făcut pentru om, omul va face pentru cei ce se vor naște după el: îi va învăța să vorbească.”¹

Ce înțelegem, teologic, prin faptul că omul este chipul și asemănarea lui Dumnezeu (Gen. 1, 27)? Înțelegem în primul rând că poate fi „chemat”, iar el poate „răspunde”. Structura Vechiului Testament exprimă această calitate primordială a omului: Dumnezeu îl cheamă pe om prin Torah (Lege) și Nöbiim (profeți), iar omul răspunde apelului prin Kötubim (Psalmi).

În fond, ce este vorbirea, acest magnific dar divin?

Vorbirea este facultatea umană a articulării cuvintelor exprimând prin ele gândurile, sentimentele și intențiile proprii într-un proces de comunicare interumană.

Astăzi din ce, în ce mai mult se întărește convingerea că vorbirea nu este doar mijlocul expresiei, ci înseamnă ceva mai mult. În timpul cit omului își exprimă gândurile prin viu grai, el se destăinuie, dar se și modelează prin ceea ce spune. Limbajul nu este ceva fix, un obiect fără viață care trebuie folosit ca microfonul. În timpul vorbirii se formează atât limba, cât și vorbitorul și ascultătorul. Se schimbă semnificația sau încărcătura termenilor, născându-se noi cuvinte. Sensul lor se schimbă, altele pier din circulație. Limba este un sistem al simbolurilor, fiind produsul gândirii. Însă nu este doar un produs, ci și o condiție fundamentală a gândirii. Martin Heidegger afirmă că orice idee umană este legată de vorbire. Sensul atrage cuvintele, și nu invers!² Gândirea și darul exprimării ei prin cuvinte este un proces dinamic în care se schimbă mentalitatea partenerilor de vorbire (melanolia), proces ce stă la baza actului pocăinței (Marcu 1, 15; Rom. 12, 2; Efes. 4, 23). În acest proces interferent are loc un eveniment de modelare lăuntrică, prin iluminarea Duhului Sfânt, care dă putere cuvintelor spre a-l deter-

mina pe ascultător să ia unele decizii.

În Scripturi vedem că Dumnezeu Se relevă în istoria sacră. Cuvîntul uman este un mijloc viu al revelației, care el însuși se dezvoltă pe parcursul redării. Există semne hotărîte în limba ebraică antică, ale modelării după unele caracteristici ale revelației.³ Acest Cuvînt divin-uman s-a țesut organic cu evenimentele în mijlocul cărora a fost rostit, evenimente sau fapte care ele însele vorbesc. Este cunoscut faptul că în ebraică dabar are o dublă semnificație: de cuvînt și faptă. Cuvîntul divin a penetrat istoria, devenind, atât în mod general cât și individual, modelatorul acesteia. Cuvîntul și evenimentele din Biblie coexistă într-o interferență dinamică. Acesta este adevărul privind vorbirea sau faptele lui Hristos (Ioan 10, 25.38). În consecință, nici predica nu poate fi manipularea unor expresii evlavioase sau mistice dinainte pregătite. Predica se naște acolo unde vorbitorul se află sub călăuzirea Duhului Sfânt, care îl introduce pe vorbitor în acea istorie vie, despre care mărturisește Cuvîntul. În acest proces predicatorul modelează și se modelează. Vorbirea, ca dar divin, primește un scop unic în predică.

Despre scopul acestui dar divin scrie Spiritul Profetic că „Dumnezeu ne-a dat darul vorbirii ca noi să putem reda altora puterea Sa față de noi, ca dragostea și compasiunea Sa să atingă inima altora, și ca mulțumirea să se ridice de asemenea din sufletul altora către El, Cel care ia chemat din întuneric la lumina Sa minunată”.⁴

„Printr-o justă folosirea a darului vorbirii, noi putem semăna prețioasele semințe ale adevărului în multe inimi.”⁵

2. Serviciul cuvintelor

În Planul Mîntuirii propovăduirea prin cuvintele finite ale omului are un rol important, exprimat în cuvintele izbitoare și paradoxale ale apostolului Pavel: „Căci intrucît lumea, cu înțelepciunea ei, n-a cunoscut pe Dumnezeu în înțelepciunea lui Dumnezeu, Dumnezeu a găsit cu cale să mîntuiască pe credincioși prin nebunia propovăduirii crucii” (1 Cor. 1, 21).

Dificultatea și caracterul paradoxal al serviciului nostru constă în faptul că trebuie să vestim prin cuvinte neputincioase umane mărturia despre Dumnezeu, trebuie să propovăduim voința și puterea Sa. Dincolo de neputința veșnică a graiului, astăzi cuvintele și-au pierdut

creditul lor. În cazul nostru acesta nu constituie doar un simptom al epocii, ci, poate, exprimă o pedepsă a graiului care nu se supune lui Dumnezeu. Truda supremă a predicatorului o constituie preocuparea ca vorba exprimată să aibă putere (dynamis). Dar nu ne referim la dinamica vocii, nici la frumusețea expresiilor ci ridicăm o întrebare fundamentală: Trăiesc, oare, cuvintele noastre? Dacă predicatorul nu se mai preocupă de puterea predicii, atunci urmează, inevitabil, agonia comunității, sau mai precis, moartea spirituală a membrilor ei.

S-a încercat pe cel puțin trei căi să se dea putere cuvintelor: Prima încercare a fost: amplificarea vocii. Prin retorism, prin intensificarea la maximum a volumului vocii, unii parcă doresc să suplinească lipsa de idei și de solie a predicii. Eșecul metodei subzistă chiar în falsa pretenție a ei.

A doua încercare: folosirea unor expresii căutate, frumoase, poetice. Recurgerea la comparații surprinzătoare, bizare, aparent șocante, dar fără a exprima un adevăr simplu, fundamental, aparține de folosirea surogatului stilistic în dauna adevărului cutremurător, dar simplu. Atragem atenția predicatorului că, în propovăduire, remarcă lui Lao-ti ar putea avea o oarecare aplicabilitate: „Cuvintele frumoase nu sînt adevărate: cele adevărate nu sînt frumoase”.⁶ Folosirea unor ilustrații siropoase, a unor povestiri romantice sau amuzante, se înscrie tot pe orbita unor încercări umane false de a înlocui puterea Cuvîntului cu broderia externă a lui.

A treia încercare de a da putere cuvintelor constă din falsa bibliclitate. Predicatorul recurge la citarea „mistică” a unei suite de texte, fără exegizarea, comentarea și concluzionarea lor, dînd aparență că în citarea de texte sacre ar exista o putere magică.

În ce constă, dar, puterea Cuvîntului?

Nu în vocea pătrunzătoare și tunătoare a vorbitorului, chiar dacă vocea, la rîndul ei, are un rol bine definit în vorbire. Puterea predicii constă în Scripturi și în lucrarea tainică a Spiritului Sfînt. Minunea care se repetă în fiecare predică trebuie să fie: prezența vocii divine în Cuvîntul predicat! Această prezență este purtată de ceea ce numeau apostolii: kerygmă.⁷

Cum se naște această propovăduire?

Dumnezeu îl cheamă pe predicator și-i transmite o solie, apoi El revarsă puterea Sa peste neputința

acestui. Predica poate deveni nu mai astfel un cuvânt viu. Întrebarea predicatorului nu trebuie să fie: ce aş putea să spun? Ci: Doamne, învață-mă ce trebuie să vorbesc! Ce solie vrei să așezi în gura mea?

Dar problema nu trebuie privită doar din unghiul izvorului, adică dinspre Dumnezeu, ci trebuie privită și din unghiul omului, gura prin care se revărsă torentul divin. Privită din acest unghi constatăm că vorba primește putere prin forța adevărului propovăduit.

Predica este plină de adevăr dacă este justă în balanța întregei Scripturi. Dar adevărul va deveni credibil doar prin trăirea personală predicatorului. Adevărul prinde viață doar când este exemplificat prin trăire. Numai cuvântul care vine din convingere va avea forță de convingere. Adevărul lui Dumnezeu va deveni convingerea personală a predicatorului dacă adevărul l-a învins și în ciuda propriilor lui slăbiciuni, el a zis „DA!” apelului divin. Cel care își asumă sarcina de predicator, trebuie să se predea și să-și asume niște adevăruri nedorite de eul lui, și să le propage cu toată convingerea.

Adevărul este viu doar atunci când nu este unul general, ci unul actual, unul prezent. E just că sînt și adevăruri eterne, dar niciodată nu vor deveni în predică adevăruri „antice” sau desuete. Căci cea mai convingătoare predică este cea care nu putea fi rostită nici ieri, nici mâine; ea este actuală numai azi, de aceea trebuie rostită aici și acum (hic et nunc). Predica aceasta este un „loc mistuitor” în mădularele predicatorului. Cuvintele milenare rostite de Dumnezeu în antichitate vor ține de pe buzele predicatorului cu prospețimea unei revelații prezente, cu condiția ca forța adevărului să nu fie diminuată de „iscușința” vorbitorului, și cuvintele lui să slujească, dar să nu domine CUVÎNTUL. Predica adevărată se naște din îmbinarea Cuvîntului atotputernic divin cu cel al omului. Nici îmbinarea nu este opera vorbitorului, ci a Duhului Sfînt care acționează atît asupra vorbitorului, cît și asupra ascultătorilor. Astfel se realizează dezideratul reformator: **PREDICATIO VERBI DEI EST VERBUM DEUM.**⁸

3. Predica: o analogie hristologică

Atît în Scripturi cît și în predică, divinul și umanul sînt inseparabile, neamestecabile și înconfundabile, cum spune formula chalcedoniană despre dubla natură a lui Hristos. Ebionii negau divinitatea lui Hristos, în timp ce dochetiștii respingeau realitatea naturii umane și istoricitatea Sa. Aceste două erezii s-au reflectat și în istoria predicării. Am arătat în articolele anterioare că raționalismul și liberalismul susțineau că, în esență, predica este numai vorbire umană. Nici nu le plăcea folosirea termenului de „pre-

dică”, ci vorbeau numai despre „cuvîntare”.

În predicile harismatice actuale asistăm la fenomenul de dochetism omiletic, care are pretenția că nu mai conține nimic uman, ci este o vorbire pur pneumatologică, adică, în esență, divină. Aceasta poate avea aceleași repercurșiuni asupra predicii ca și dochetismul hristologic. În asemenea situații va domina irresponsabilitatea umană, care apelează în mod fals la conducerea Duhului Sfînt, dar realmente recurge la vorbire incoerentă, nedeslușită, manipulînd predica prin falsa pretenție a unei aparente spiritualități.

Filip l-a întrebât pe etiopian: „Înțelegi tu ce citești?” (Fapte 8, 30). Astăzi predicatorul trebuie întrebât: „Înțelegi tu ce predici?” Este timpul să recunoaștem că și lingvistica reprezintă pentru biserica contemporană o mare provocare. Dacă dorim să fim luați în serios în ceea ce propovăduim, atunci lenea și comoditatea vorbitorului nu poate fi înveșmîntată în irresponsabila citare a textului: „Propovăduiesc Evanghelia, nu cu înțelepciunea vorbirii” (1 Cor. 1, 17), ci trebuie să recunoaștem nevoia unei analize critice serioase a propovăduirii care are loc în biserică.

E adevărat că predica este un act pneumatologic, în care Duhul Sfînt îl luminează atît pe vorbitor, cît și pe ascultător, căci este făgăduiță că „în zilele de pe urmă, zice Dumnezeu, voi turna Duhul Meu peste orice făptură” (Fapte 2, 17). Accentul cade nu numai pe Duhul Sfînt, ci și pe faptele peste care El va fi turnat. Astăzi înțelegem din ce în ce mai clar că luarea în serios a revărsării Duhului Sfînt trebuie să însemne luarea în serios a omului. „Predicarea — scrie Bohren — devine o posibilă latură umană manifestată fără rezerve în și prin Duh, dar și în artă și în latură tehnică. Această încărcătură (Ansatz) pneumatologică face posibilă afirmarea totală a criteriului antropologic... Atît predicatorul cît și ascultătorul devin foarte importanți pe orizontul pneumatologic.”¹⁰

Același lucru se poate spune și despre cuvinte. „Cuvintele au viața lor proprie, — spune John Macquarrie — încît atunci cînd cineva spune ceva, poate exprima mai mult decît inițial intenționa să spună... Comentariul trebuie făcut prin știința sănătoasă a hermeneuticii. Chiar în Cuvîntul lui Dumnezeu textul scris, în sine, litera, „slova omoară”. Dar în comuniunea credincioșilor Duhul învie astfel cuvintele, încît prin intermediul textului Dumnezeu va vorbi exact ca și cu ocazia revelației inițiale.”¹¹ Cam așa ar trebui să privim echilibrul laturii divine și laturii umane a predicii.

În concluzie, caracterul de cuvînt uman al predicii nu trebuie, și nu poate fi neglijat. Iată motivul pentru care omiletica studiază în mod sistematic predica, cu scopul ca la-

tura umană a ei să nu diminueze latura divină a propovăduirii.

4. Invenția și dispoziția

Tratatele clasice de omiletică impart disciplina în două părți: invenția și dispoziția. Prima parte tratează problema „găsirii” subiectului, iar cea de-a doua stipulează regulile pregătirii și prezentării predicii. Vom urma și noi această veche cale bătătorită a omileticii, pentru care scop vom prezenta în scurt principiile fundamentale teologice ale ambelor secțiuni.

A. Invenția: Nu e vorba despre inventarea unui subiect religios pe care să-l prelucrăm cu „sudoarea feții”, pină va arăta ca o adevărată predică. Este vorba de „găsirea” soliei lui Dumnezeu. Termenul derivă din latinescul invenio, inseminnd; a intra, a găsi, a descoperi. În omiletică prin invenție înțelegem actul descoperirii subiectului pe care Dumnezeu vrea să-l comunice comunității, sau pasul pe care predicatorul îl face ca să intre în gîndirea cu totul diferită a lui Dumnezeu. Evident, invenția are loc în timpul rugăciunii și a căutării febrile. Ușa soliei lui Dumnezeu se deschide numai celui care bate cu stăruință.

Dar privind lucrurile dintr-un alt unghi, invenția este momentul cînd solia divină intră în inima și mințile predicatorului. Sînt cazuri cînd solia divină îl „asediază” pe predicator, el devenind captivul Cuvîntului pe care îl va predica. Acest moment este momentul iluminării lăuntrice, cînd Spiritul lui Dumnezeu învinge lenea și împietrirea inimii noastre, penetrează gîndirea noastră și în locul gîndurilor care ne preocupă, va inscrie în minte gîndurile Lui, dar cu originalitate de parcă ele ar fi gîndurile noastre.

Invenția a fost totdeauna o problemă capitală în omiletică. Există nu numai școli teologice diferite, dar și concepții teologice omiletice corespunzătoare acestor școli. De exemplu, preocuparea protestantismului ortodox (1600—1660) a fost: găsirea unei teme acceptabile din punct de vedere dogmatic. Raționalismul se străduia să găsească o temă utilă din punct de vedere etic. Esteticismul crescut pe fondul filozofiei idealiste a fost preocupat de găsirea unei idei frumoase, fascinante. Tendința mișcărilor de rededeptare a fost găsirea unei teme sentimentale care l-ar putea determina pe ascultător să se predea imediat și necondiționat unei soluții sugerate de predicator. Existențialismul modern caută subiectele care tratează paradoxurile vieții moderne, lipsa de sens a vieții și nenorocirea fără de ieșire a omnirii.

Predicatorul adventist nu va avea răgaz pină nu descoperă solia vie și actuală a lui Dumnezeu. Această solie are trei trăsături caracteristice: / În primul rînd este profetică, căci îl prezintă pe păcă-

tos, anturajul lui, cât și biserica actuală a lui Dumnezeu într-o viziune profetică reală, tratând problema păcatului și a mințuirii în întreaga corolație cosmică a problemei. Solia divină actuală, în al doilea rând, este evanghelică, deoarece comunică vestea bună a mințuirii, prezentând harul mințuitor în viziunea unei reale responsabilități umane, fără a cădea în extrema predicii „harului ieftin”,¹² sau fără a vesti un legalism formal. Solia vie și actuală, în al treilea rând, este eschatologică, pentru că nu se va mărgini doar la o soluție etică umană prezentă, seculară, ca un scop final al salvării, ci va oferi ascultătorului perspectiva mințuirii glorioase a slavei finale, ca urmare a primirii harului în supunerea credinței.

B. Dispoziția : Sensul ei îl putem intuit mai bine dacă ne orientăm după semnificația ei de bază : a preda, a ordona, a așeza. Dispoziția predicii înseamnă predarea sau transmiterea soliei pe care predicatorul a descoperit-o, sau care l-a captivat. Dispoziția nu este doar strădania de a oferi metode și soluții privind maniera de predare, ci ținta propusă trebuie să fie modul cât mai clar al transmiterii soliei, fără alterarea ei pe parcursul predării. Presupunem că am înțeles că nu predicatorul „făurește” predica, ci el trebuie să se lase condus de Duhul Sfânt, care este izvorul oricărei predicii fidele.

Importanța dispoziției poate fi ilustrată cu două pilde ale Mintuitorului. „Semănătorul seamănă Cuvântul” (Marcu 4, 14). Aceasta este dispoziția predicii. Multe semințe cad lângă drum, pe locuri stincoase, sau între spini. Dar semănătorul urmărește totdeauna țarina, cimpul fertil în care să arunce sămânța. Nu împrăștie grăunțele la voia întâmplării. El dorește sincer ca fiecare cuvânt să ajungă la inima ascultătorului.

În timpul predicii să nu uite că solia se referă la oameni, oameni adevărați care stau în fața amvonului ca să fie călăuziți de Cuvânt. El nu trebuie să vizeze direct vreo persoană în mod concret, și nu trebuie să piardă din vedere că este chemat să-i vindece prin Cuvânt. Martin Niemöller spunea că defectul predicării noastre este, că predicăm astfel parcă în fața noastră ar ședeja contemporanii lui Luther sau Calvin, și nu contemporanii noștri.¹³ Dacă predicatorul nu intuiește nevoia turmei, nevoile concrete spirituale ale celor care șed în fața amvonului, el nu va reuși să semene Cuvântul, ci va risipi boabele de grâu ale adevărului. Bohren este de părere că „nu e de ajuns să exegezezi Cuvântul ; trebuie să-i exegezezi și pe cei ce te ascultă”.¹⁴

În cealaltă pildă Mintuitorul ne-a vorbit despre semănătorul neghină. Predicatorul trebuie să se fe-rească să nu amestece neghina în-

tre grâul Cuvântului. Cum, în ce condiții poate el deveni un „amestecător de neghină” ?

Dacă propria sa filozofie o va înveșmînta ca să dea aparență că ar fi ideile Bibliei sau ale Spiritului Profetic, atunci el va semăna neghină. Dacă va voi să răspundă opțiunilor auditorilor lui, vorbindu-le ca să „li se gidile urechile”, el va amesteca neghină între grâu ! Dacă predica va consta din istorisiri fanteziste sau ilustrații înghesuite cu scopul ca să facă impresie, sau să amuze, iar solia Cuvântului va fi aruncată peste bord, el nu va predica Cuvântul, ci va semăna neghină ! Dacă va umple timpul predicii cu relații din ziare și reviste, considerându-le mai senzaționale decât Cuvântul milenar divin, în mod sigur, el va semăna neghină. Dacă într-o comunitate va începe să facă interminabile analize gramaticale ale textului ebraic și grec, el cade în ispita de a semăna neghină.

Se caută și astăzi revirimentul predicii, amplificarea puterii de penetrație a cuvintelor. Secretul l-a dezvăluit Calvin cu 400 de ani înainte : „Puterea serviciului predicării se va innoi dacă putem să ne aplecăm adinc asupra izvorului, și dacă scoatem apă proaspătă din adinc. Atunci vom asista la „vremurile de reînviore”.¹⁵

Cînd tratăm predica în sensul că ea este un serviciu al cuvintelor, să nu uităm de Cuvântul care S-a făcut trup spre a ne demonstra puterea reală a cuvintelor, cu condiția ca să fie vestite de buze convertite, și amplificate, nu prin metode retorice, ci prin Duhul Sfânt, iluminatorul predicatorului și al sufletelor.

Incheiem acest capitol cu o descriere remarcabilă a Spiritului Profetic privind puterea cuvintelor Mintuitorului : „Cuvintele lui Hristos erau ca niște săgeți ascuțite care ajungeau la țintă, rîndind inimile ascultătorilor Lui. Ori de cîte ori El se adresa poporului, fie unui audțioriu larg sau fie unuia restrîns, cuvintele Lui exercitau un efect salvator asupra sufletelor. Nu se pierdea nici o solie de pe buzele Lui. Orice cuvînt rostit de El, așeza noi răspunderi asupra ascultătorilor. Și astăzi predicatorii care predau lumii cu sinceritate solia finală a harului, bizuindu-se pe Dumnezeu pentru putere, nu trebuie să se teamă că eforturile lor vor fi în zadar.”¹⁶

Domnul să dea putere serviciului cuvintelor noastre !

Wilhelm Moldovan

NOTE :

1. Citat de A. P. Samson, *Escuri despre gîndire*, Cartea Românească, 1983, 118.
2. Martin Heidegger, *Sein und Zeit*, 34.
3. Vezi studiul : *Trecut și istorie în gîndirea ebraică*, Curierul Adventist, Mai-Iunie, 1977, p. 16-18.
4. Ellen G. White, *Counsels to Teachers, Parents and Students*, 243.
5. Ellen G. White, 6 T 337.

6. Lao-ti, Tao-te-King. Filozoful chinez din secolul 6 î.Hr. vedea în Tao (calea) puterea care naște și susține Universul. În opoziție cu confucianismul practic și rațional, Lao-ti considera că sensul vieții se realizează prin dragostea de aproapele și bunătate. Transformarea etică a omenirii o vedea posibilă prin meditație îndelungată. Ideile filozofice ale lui Lao-ti au fost adunate de discipolii lui în vestita culegere Tao-te-King, din care am luat citatul.

7. Kérygma = vestire (Luca 11,32), proclamarea unui eveniment, propovăduirea „evenimentului-Hristos”, a cărui obiect este mințuirea prin Isus Hristos.

8. Predicarea Cuvântului lui Dumnezeu este Cuvîntul lui Dumnezeu.

9. Grigore de Nazians, Epistola nr. 101 către Kledonis, apărută în culegerea : A kappadociai atyák, Szent István társulat, Budapest, 1983, 464.

10. Rudolf Bohren, *Fredigtlehren*, München, Chr. Kaiser, 1974, 74.

11. John Macquarrie, *Principles of Christian Theology*, London, 1966, 406.

12. Dietrich Bonhoeffer, *Nachfolge*, 13.

13. Citat de József Adorján ; A prédikáció a Szentháromság Isten beszéde. În culegerea de studii omiletice : *Hirdesd az Igét* (Propovăduiește Cuvîntul), Budapest, 1980, 15.

14. J. Adorján, *idem*, 15.

15. J. Adorján, *idem*, 16.

16. Ellen G. White, *Gospel Workers*, 150-151.

DESĂVÎRȘIREA — ESTE EA OARE POSIBILĂ ?

(urmare din pag. u 3-a)

să fie biruitori în ispite mai mari, prin puterea Sa. Mlădițele vor aduce roade ale neprihănirii în timpul marelui încercării nu pentru că au învățat să meargă înainte fără Hristos (și cum ar fi oare posibil acest lucru ?) ci pentru că au ajuns atât de hotărîți, atât de nezdruținați în poziția lor și în mod stabil atașați de viață, încît nici un vînt al ispitirilor nu li poate rupe, nu li poate desface de viață.

Ei nu vor da drumul minii Sale, ei nu-și vor lua mîna din mîna Lui în ceasul în care ei au cel mai mult nevoie de El. „Fiindcă ai păzît cuvîntul răbdării Mele, te voi păzi și Eu” făgăduia Mintuitorul „de ceasul încercării, care are să vină peste lumea întreagă, ca să încerce pe locuitorii pămîntului”. (Apoc. 3, 10).

Isus Hristos nu va părăsi Sfînta Sfîntelor pînă cînd păcătoșii nu au luat o atitudine atît de sfidătoare în independența lor față de Dumnezeu, încît lucrarea preoției Sale să nu mai poată fi de folos niciunui dintre ei, și nici nu va părăsi Locul prea sfînt din ceruri, pînă cînd sfinții lui Dumnezeu nu au ajuns atît de bine fixați în permanenta lor dependență biruitoare, plină de încredere și iubitoare în El, încît să nu mai aibă deloc nevoie de lucrarea Mijlocirii Sale.

D. Popa

La cruce

Hristos zdrobit pe lemn de moartea noastră
doar El în trupuri viață ne aduce
și numele să nu se uite în palme ni-l păstrează
căci nu există leac decît la cruce

deși în fiecare zi pe chip sosesc ninsori
punind în dreptul inimii zăpadă
că este putred copacul prin lăuntru
pină-i căzut să nu se vadă

că nu a fost și încă nu e ascultare
clepsidrele ne trec viața prin inel —
ființa noastră-i sprijinită de-un fir de praf
pierdut în univers, întunecat, rebel

prin mădulare ne bintuie dureri
pină se face trupul semn de întrebare
și soarele ne sapă scorbură-n amurg
din piatra stivuită sub talpă-ntru cărare

oricite crengi am strînge în grămadă
să ținem flacăra aprinsă-n cupă
vedem că nu e zid ca să nu cadă
și nu e ramură să nu se rupă

rămîne singur Cerul deasupra sprijin și speranță
pe el se-upleacă fruntea noastră oboșită
și cînd cărările se zbat sub tălpi
în el iubirea nu poate fi ciintită

Hristos zdrobit pe lemn de moartea noastră
doar El în trupuri viață ne aduce
și numele să nu se uite în palme ni-l păstrează
căci nu există leac decît la cruce

Ștefan Bratosin

iubire veșnică

„Domnul mi Se arată de departe :
Te iubesc cu o iubire veșnică ; de
aceea îți păstrez bunătatea Mea.”
Ier. 31,3

Imediat după ce îmi terminasem studiile, am fost trimis într-un orașel îndepărtat ca să lucrez cu un predicator minunat. Mă simteam foarte singur, căci logodnica mea era la sute de kilometri depărtare. Dar într-o zi am primit de la ea un plic. Îmi trimisese o fotografie mare a ei pe care scrisese următoarele cuvinte : „Sînt pentru veșnicie a ta”. Îmi amintesc că atunci m-am gîndit : „Aceasta înseamnă un timp lung, lung”.

Oamenii au stabilit diferite puncte de plecare pentru numărătoarea anilor. Evreii numără anii de la Adam, de la facerea lumii. Romanii, de la întemeierea Romei (753 î. Hr.). Creștinii numără anii de la nașterea Mîntuitorului.

Istoria biblică se mai poate împărți în șapte perioade : 1) perioada antediluviană ; 2) perioada post-diluviană ; 3) de la chemarea lui Avram la David ; 4) de la domnia lui David la robia babiloniană ; 5) de la ultimul rege la Mesia ; 6) de la prima venire la a doua venire a Domnului Hristos ; 7) de la a doua venire la încheierea mileniului, intrarea în veșnicie. Dar toate acestea sînt doar niște „clipe” pentru Dumnezeu. El declară : „Te iubesc cu o iubire veșnică !”.

La 2500 de ani după creațiune, Moise a primit descoperiri inspirate. El fusese educat în școlile superioare ale Egiptului, unde primise cunoștințe avansate de mitologie egipteană care făcea afirmații îndrăznețe cu privire la începuturi.

Apoi a venit Cuvîntul lui Dumnezeu care a declarat : „La început Dumnezeu a făcut cerurile și pămîntul”. Era oare adevărat că rîmele au ieșit din crengile copacilor ? Era adevărat că pietricelele se transformă în gîndaci ? Așa fusese învățat Moise în școlile Egiptului. Din nou Inspirația vorbește despre creațiune, arătînd că toate viețuitoarele au fost făcute de Dumnezeu. Apoi Inspirația ne învață cu privire la om. Din nou ea vorbește despre creațiune. „Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său”.

Porunca Sabatului declară concis : „...căci în șase zile a făcut Domnul cerurile, pămîntul și marea, și tot ce este în ele”. Aceasta este afirmația demnă de încredere a Inspirației.

Apoi a venit păcatul. Miturile egiptene explică binele și răul din Univers printr-o poveste foarte complicată. Inspirația spune că primii noștri părinți creați de Dumnezeu ca ființe desăvîrșite nu L-au ascultat, mîncînd din pomul oprit. Urmează apoi istoria lui Cain și Abel. Prin păcatul lui Cain, chiar religia a fost întinată de răutate, ură, mînie, divizare, intoleranță religioasă, fraticid și rasism — toate cînd în cele din urmă la marea potop. Lumea antediluviană a fost nimicită de un Dumnezeu mîhnit.

Apoi pămîntul a fost redat vieții. Atenția se îndreaptă asupra regiunii dintre Tigrul și Eufratul. Aceste fluviu trec și astăzi pe lîngă movila înaltă unde Nimrod a ridicat un turn al necredinței și al sfidării. Acolo Dumnezeu a sfărîmat limba lor comună și de acolo au pornit triburi, popoare, națiuni și rase care astăzi vorbesc peste două mii de limbi și dialecte. Așa ne spune Inspirația ! Ca oameni ai credinței avem nevoie de Geneza pentru ca să putem începe bine. Avem nevoie de Cuvîntul lui Dumnezeu ca să evităm încurcătura.

Vreme de douăzeci de generații, Dumnezeu a căutat un om pe care să clădească o națiune și o biserică. Pentru aceasta s-a cerut de la Avraam o despărțire, și el a plecat din Mesopotamia ca să fie plăcut

lui Dumnezeu, așezind temeliiile pentru Biserică și teocrație. Pe muntele Moria, sub lucrarea cuțitului ceremonial, ascultarea, credința și tăgăduirea de sine s-au aprins și au fuzionat. Când tatăl credincioșilor era gata să sacrifice pe fiul său, Dumnezeu a intervenit, îndreptându-i atenția către un berbece încurcat cu coarnele într-un tufiș, sau cum spune un comentator, un berbece încoronat cu spini. Isus avea să declare: „Avraam a văzut ziua Mea și s-a bucurat“.

De-a lungul veacurilor Tatăl declară: „Te iubesc cu o iubire veșnică“. Când s-au abătut asupra ta pedepse, războaie și furia popoarelor idolate, te-am iubit. Sint pentru totdeauna al tău. Chiar atunci când ai apostaziat, când ai trădat și ai fost necredincios, Eu te-am iubit.

Când ai fost prins ca și o oaie în ghearele leului, Eu te-am iubit! Ai supraviețuit pentru că te-am iubit! Eu te-am ocrotit și te-am apărut! Eu ți-am înmulțit poporul când rămăseai prea mic între neamuri. Când Satana se străduia din răspuțeri să te nimicească, Eu te-am salvat. Când toți spuneau că te vei prăbuși, Eu te-am ținut.

A crede că acum, când ne apropiem de acel eveniment după care suspină întreaga fire și pe care Insuși Dumnezeu îl dorește, Dumnezeu va abandona, va părăsi pe poporul Său, ar însemna să acuzăm pe Dumnezeu de ireponsabilitate și de trădare. Aceasta ar fi o blasfemie! „Te iubesc cu o iubire veșnică“. „Tu ești al Meu“ — declară El.

Pentru tine Eu am deschis marea și apele au stat ca niște ziduri. Am izgonit microbii, ca bolile să nu te lovească și să nu te trîntească la pământ frigidurile. Hainele nu ți s-au învechit, ca și când ar fi fost țesute din fire de oțel. N-am lăsat să lucreze putrezirea și rugina. Am recrutat viespile și am trimis escadrilele lor zumzăitoare ca să înfricoșeze și să învingă pe dușmanii tăi. Pentru tine am coborât din cer și am zguduit Sinaiul ca să proclam Legea Mea de neschimbat. Pentru tine am venit să locuiesc într-un sanctuar așa ca să putem fi aproape unul de altul. Am trîntit la pământ pe tirani și am sfărîmat dinastia pentru tine. „Te iubesc!“ Da, și pentru tine am pregătit un trup și am trimis pe Fiul Meu ca să viziteze o planetă răzvrătită. El S-a făcut sărac de dragul tău. A fost arestat, torturat și omorât pentru tine. Pentru tine a stat în mormînt.

Dar El a înviat din morți pentru tine, dînd la o parte piatra mormîntului lui Iosif. El S-a înălțat la cer pentru tine, și a trimis Mingietorul. Acum El mijlocește pentru tine. El lucrează, El slujește, El judecă. Toate pentru tine! El pregătește un loc pentru tine. El va veni din nou pentru tine.

Și acum, când ne apropiem de această împlinire, de acest apogeu al slavei, să ne uite El oare, sau să ne părăsească? „Te iubesc cu o iubire veșnică“ — acesta este răspunsul Său.

În Evrei citim: „Domnul pedepsește pe cine-l iubeste“ (12. 6). Nimeni să nu-Mi răstălmăcească purtarea. Chiar și atunci când în vremuri bune poporul Meu se dovedește neascultător și rău și trebuie să aduc asupra lor judecățile Mele, mîhnirea și rugăciunile lor Îmi mișcă inima și brațul Meu cel puternic intervine în favoarea lor.

Eu nu-mi trimit tunetele cerești împotriva ta doar ca să-Mi potolească mînia. Nici un necaz nu vine fără o cauză și fără un scop. Judecățile Mele vin asupra ta ca să te îndepărteze de paharul ademenitor al înșelăciunii și necredinței. Eu vreau să te ajut să te desprinzi de plăcerile păcatului și de atașamentul față de lucrurile materiale, de dorința după putere, de masa lui Mamona, ca să nu ajungi la ruină. Eu te aduc înapoi la laptele cel curat al adevărului ca să nu ai parte de boala formalismului care ți-ar secătuți puterile... Și atunci când ești adînc umilit prin judecățile Mele, cu glas mingietor te asigur că poți să vii, poți să vii cu deplină încredere la tronul harului. Acolo poți să te oprești și să-ți deschizi inima. Acum vino, și să ne judecăm. De vor fi păcatele roșii ca purpura, se vor face albe ca zăpadă. „Te iubesc cu o iubire veșnică“. Vino așa murdar cum ești, și te vei întoarce curat. Vino cu vinovăția ta și vei

pleca îndreptățit. Este încă leac alinător în Galaad, există și astăzi un Vindecător.

Cînd treci prin necazuri, tu ești tot al Meu; în slăbiciunea ta, tu ești al Meu. Chiar atunci cînd Numele Meu a fost dezonorat, și am suportat rușinea, Eu nu te-am lepădat. Nu poți fi scos din mîna Mea. „Ești al Meu“. Întoarce-te la Mine. Întreabă de „cărările cele vechi“. Caută izvoarele proaspete ale dragostei dinții.

„Merg oare doi oameni împreună, fără să fie învoiați?“ Atunci cînd ai luat Numele Meu asupra ta, ai fost de acord cu principiile Mele. Eu nu M-am schimbat. Standardele Mele nu s-au modificat. Tu te-ai schimbat. Tu ai ascultat de glasuri înșelătoare.

Nu știi ce este adevărul? Oile Mele cunosc glasul Meu. Duhul Meu dă mărturie în duhul tău. Conștiința ta este încă la lucru. Lasă că Dumnezeu să fie Dumnezeu. Nu încerca să Mă acoperi cu logică și iscusință omenească. „Căci gîndurile Mele nu sînt gîndurile voastre, și căile voastre nu sînt căile Mele“. În mîrginirea ta înțelepciunea Mea poate să pară ilocică. Dacă Eu aleg să fac de rușine înțelepciunea înțelepților cu adevăruri de o simplitate îndrăzneată, lasă să fie așa! Dacă Eu aleg să-ți răspund și să te călăuzesc printr-o profeteasă fără multă școală, lasă să fie așa! Nu am folosit Eu cîndva măgărița lui Balaam? Eu sînt Dumnezeu!

Încă nu ai înțeles că uneori Eu ascund lucrurile Mele de cei înțelepți și le descopăr pruncilor? Nu Mă cunoști încă? Să Mă cunoști — aceasta înseamnă viață veșnică. Nu ți-a spus Pavel că nu sînt chemați mulți dintre „cei înțelepți în felul lumii, nici mulți puternici, nici mulți de neam ales“? Acesta este un principiu de temelie. Nu ai auzit?

Sînt ferm convins că noi sîntem Biserica rămășiței, deși slăbiciunile Bisericii luptătoare sînt așa de vizibile. Eu nu voi pierde această credință. Eu nu pot s-o fac. Chiar atunci cînd demonii urlă și persecutorii se dezlănțuie, eu știu că noi sîntem în siguranță cu Cel care ne-a iubit din veșnicie. „Chiar de ar fi să umblu prin valea umbrei morții, nu mă tem de nici un rău“. „Cel ce se atinge de voi, se atinge de lumina ochilor Mei“. O, Biserica mea, nu fi așa de neliniștită. Domnul este pe scaunul Său de domnie. „Cel ce stă sub ocrotirea Celui Prea Înalt se odihnește la umbra Celui Atotputernic“.

În acea noapte, Petru privea cum Domnul deschide ușa temniței. El și-a dat seama că a venit eliberarea și în uimirea sa era gata să alerge afară gol. Dar Domnul i-a spus: Nu te grăbi așa; ia-ți și încălțămîntea! Acum îmbracă-te și aranjează-te. Roda se va înspăimînta de moarte dacă bați așa la ușa uce-nicilor. Nu este nici o grabă, fă-ți lucrul pe îndelete. Eu am să te aștept și vom ieși de aici împreună.

Atanasie fusese izgonit din Alexandria de către împăratul Iulian, și credincioșii erau îndurerăți. „Nu pligeți, le-a spus nobilul Atanasie, acest mic nor se va risip pe dată“. Iar Iulian era împărat peste o mie de provincii, din Scandinavia pînă în Africa de Nord. Oamenii tremurau cînd i se pomenea numele. Ridicarea degetului său era o prelungire a sceptrului. Un clătinat din cap făcea ca mii de oameni să rămînă fără cap. Teribila armată romană cu săbiile ei scurte își lungise puterea. Întreaga forță a imperiului era în spatele numelui împăratului. Mai mult, el era și Pontifex Maximus, zeitatea principală din Panteon. Dar Atanasie îl numește „un mic nor“ gata să fie spulberat de suflarea nărilor lui Dumnezeu.

La scurtă vreme Iulian a fost rănit de moarte și a strigat: „M-ai învins, Galileene!“ „Norul cel mic“ fusese spulberat. Zvircolindu-se în chinuri, singele îi țîșnea către cer. Furtuna s-a liniștit și credincioșii spălați de valuri au fost mingiați. „Te iubesc...“ Lumea se minie și Biserica se teme atunci cînd uită grija lui Dumnezeu pentru poporul Său. În ecumenismul nostru noi încercăm să ne înțelegem cu toți dumnezii și astfel facem fără putere pe Cel adevărat. Nu este nici un Dumnezeu ca Dumnezeuul nostru. „Nu este altă Stîncă, nu cunosc alta!“ Biserica, neprihănită

continuare în pag. a 13-a)

DESPRE NATURA DOMNULUI HRISTOS

Dubla natură, divino-umană, a Mîntuitorului nostru oferă un domeniu de studiu plin de dificultăți, adîncimi de nepătruns și frumuseși inegalabile. Dar truda căutătorului de mîngîrire este din belșug răsplătită prin bogăția cororilor ce se dezvăluie spiritului său sincer și umil.

Pentru ca pe parcurs să putem evita capcanele și extremele periculoase ce ne pîndesc, e bine să ne amintim de sfatul Celui Atotputernic dat lui Moise: „Scoateți încălțămîntea din picioare, căci locul pe care stai este un pămînt sfînt”. Prejudecățile, încrederea în sine, orgoliul, idolatrizarea ideilor proprii, etc., n-au ce căuta pe acest teren sfînt.

Tema cuprinde „o mare taină care nu va fi înțeleasă pe deplin în toată marea ei, pînă nu va avea loc schimbarea în nemurire a celor răscumpărați”. „Studiul intrupării lui Isus, al sacrificiului Său ispașitor și lucrarea Sa mijlocitoare, vor solicita mîntea cercetătorului sirguincios cit va dura timpul”. (G. W. pag. 251). „Fără ajutorul Spiritului Sfînt noi nu putem spera să înțelegem subiectul acesta” (R. H. 5 apr. 1906). „Noi nu putem explica cum a fost cu putință ca divinitatea să îmbrace haina naturii omenesci” (R. H. 1 oct. 1889).

Totuși, „lucrurile descoperite sînt ale noastre și ale copiilor noștri” (Deut. 29, 29). Într-un spirit umil și rugător și sub călăuzirea Duhului Adevărului, să purcedem la examinarea a ceea ce ne-a fost descoperit în legătură cu acest subiect fascinant. Nu vom insista asupra lucrurilor binecunoscute și acceptate în genere. Dar vom folosi pasaje inspirate pentru a argumenta problemele în discuție. Vom examina fiecare din laturile dublei naturi a Domnului Hristos și relația dintre acestea. Studiul de față nu este nici savant, nici atotcuprinzător. Dacă va fi destul de clar și se va înscrie pe linia adevărului, scopul studiului va fi atins.

Natura divină a Domnului Hristos

Pînă la intrupare, a doua Persoană a Dumnezeuirii nu posedă decît natura divină. Toate prerogativele Tatălui erau împărtășite de Fiul. El este veșnic, „existent prin Sine Insuși... N-a fost nici un timp cînd El să nu fi fost într-o sfințită legătură cu Eternul Dumnezeu. El este egal cu Dumnezeu, infinit și atotputernic”

Hristos era Dumnezeu în mod esențial și în cel mai înalt sens. El era cu Dumnezeu din toată veșnicia, Dumnezeu peste toate, binecuvîntat în veci... Divinul Fiu al lui Dumnezeu a existat din veșnicie ca o persoană distinctă, totuși una cu Tatăl” (R. H. 5 apr. 1906).

Acest punct de vedere este clar susținut de Sfintele Scripturi (vezi: Mica, 5, 2; Is. 9, 6; Ioan 1, 1—3; 8, 58; Colos. 1, 15—16; 2, 9; Evr. 1, 3, 8; etc.).

Recunoscînd aceasta, respingem orice doctrină (cum ar fi arianismul sau semiarianismul) care îl prezintă pe Fiul lui Dumnezeu ca fiind o ființă creată, fie chiar și cea dinții ființă creată (cum considera Uriah Smith în comentariul său la Apoc. 3, 14). Ca existență divină, El nu are început. ci este sursa oricărei existențe create, ca și Dumnezeu Tatăl și Duhul Sfînt. El are viața în sine „nederivată, neîmprumutată”. Nici expresia „născut iar nu făcut” nu poate fi acceptată dacă o raportăm la vreun presupus moment de început al existenței Sale ca ființă divină. El a fost „singurul născut din Tatăl” și „de la Duhul Sfînt” (Ioan 1, 14; Mat. 1, 20) ca ființă umană. Dar ca ființă divină n-a fost născut niciodată, nici chiar „mai înainte de toți vecii”, cum spune crezul creștin. Expresia „Astăzi te-am născut” se referă la intrupare și

la diverse funcții pe care Fiul lui Dumnezeu urma să le îplinească în cadrul Planului de Mîntuire. Caracterizarea biblică de „Cel întii născut” semnifică rangul, poziția, locul cel mai înălțat, unicitatea Lui printre părtașii naturii umane. „Cel întii născut dintre cei morți” este Cel mai presus de toți cei care au împărtășit experiența morții.

Fiul lui Dumnezeu nu este și n-a fost niciodată inferior Tatălui sau Duhului Sfînt. Asumîndu-și însă în mod volunlar natura umană, El devine „cu puțin mai pe jos decît Dumnezeu”, „mai prejos de ingerii” (Ps. 8, 5; Evrei 2, 7), asemenea oamenilor. Dar nici atunci divinitatea Sa n-a fost cu nimic știrbită, diminuată sau degradată.

Natura umană a Domnului Isus

Cînd a venit împlinirea vremii, Cel care din veșnicii a fost „Dumnezeu adevărat” devine prin intrupare și „Om adevărat”. „El a acoperit divinitatea Sa cu veșmintul naturii umane, dar nu S-a despărțit de divinitatea Sa. Ca Mîntuitor divino-uman, El a venit să stea în fruntea neamului omenesc decăzut” (R. H. 15 iun. 1905).

Înainte de a examina mai amănunțit relația dintre cele două laturi ale dublei naturi a Mîntuitorului, să încercăm un răspuns la o problemă de maximă dificultate și mult controversată: Era oare natura umană a lui Isus, în timpul viețuirii Sale pămîntești, ca natura lui Adam înainte de păcătire, sau El a moștenit natura degradată a generației Sale. Ambele poziții par a fi susținute prin declarații inspirate. Contraindicația este desigur numai aparentă. Oricare ar fi răspunsul, acesta trebuie să evite două extreme periculoase: ideea că noi am avea de dus o luptă mai grea decît a avut de dus Isus, și părerea că Isus ar fi fost o ființă păcătoasă prin natura Sa. Să examinăm aceste două extreme:

1) „Dacă noi am avea de dus o luptă mai grea decît a avut de dus Hristos, El n-ar mai fi în stare să ne ajute. Dar Mîntuitorul nostru a luat corpul omenesc cu toate slăbiciunile lui... Noi n-avem nimic de suportat pe care să nu-l fi îndurat El.” (H.L.L. 104).

„Dacă noi am avea de suportat ceva ceea ce Isus n-a îndurat, atunci, în acest punct, Satana ar prezenta puterea lui Dumnezeu ca fiind insuficientă pentru noi. De aceea Isus „a fost ispitit în toate lucrurile ca și noi, dar fără păcat” (Evr. 4, 15). El a îndurat toate încercările la care noi sîntem supuși și n-a exercitat în folosul Său nici o putere care să nu ne fie și nouă oferită în dar. Ca om, El a înfruntat ispitele și a biruit cu puterea dată Lui de Dumnezeu... Viața Sa dovedește că e cu putință ca și noi să ascultăm de Legea lui Dumnezeu.” (H.L.L. 16).

2) Pe de altă parte Isus n-a putut moșteni natura egocentristă (centrată în sine), cu înclinații spre păcat, spre încălcarea principiilor dreptății și iubirii, natură proprie tuturor urmașilor lui Adam. Dacă ar fi astfel, Isus ar fi un păcătoș prin natura Sa, căci egoismul și mîndria caracteristice fiecărui om născut în păcat, constituie o stare de păcat și sînt izvorul păcatului. A pune în seama lui Isus această stare, înseamnă a-L face inapt pentru calitatea Sa de Mîntuitor și model al nostru. În acest caz, El nu numai că nu ne-ar fi putut răscumpăra dar El Insuși ar fi avut nevoie de mîntuire. Dar Mîntuitorul nostru trebuia să fie „sfînt, neprihănit, fără pată, despărțit de păcătoși și înălțat mai pe sus de ceruri” (Evr. 7, 26). Și așa a fost Isus. De aceea fiecare din noi este avertizat:

„Fii atent, extrem de atent, în ce privește felul cum stăruie asupra naturii omenești a lui Hristos. Nu-L prezenta înaintea oamenilor ca pe un om cu înclinații spre păcat... Nici o clipă n-a fost în El o înclinație rea. El a fost asaltat de ispite în pustie tot așa cum Adam a fost asaltat de ispite în Eden.“

Pentru a crea un climat optim de înțelegere a problemei, vom prezenta în paralel câteva pasaje inspirate ce par contradictorii privitoare la calitatea naturii umane a Domnului Isus. Apoi să încercăm o concluzie :

1) a. „Primul Adam a fost creat ca ființă curată și fără păcat... El era după chipul lui Dumnezeu... Din cauza păcatului sămânța sa a fost născută cu înclinații inerente spre neascultare. Dar Isus Hristos era unicul Fiul născut al lui Dumnezeu. El luă asupra Sa natura omenească, dar nici o clipă n-a fost în El o înclinație rea.“ (idem).

b. „Hristos purtă păcatele și infirmitățile neamului omenesc așa cum erau ele când El veni pe pământ în ajutorul neamului omenesc, cu slăbiciunile omului căzut asupra Lui. El trebuia să înfrunte ispitele Satanei în toate privințele în care omul avea să fie ispitit.“ (R.H. 28 iulie 1874).

2) a. „Nimeni, privind la fața copilărească strălucind de viață a lui Isus, nu putea spune că El era chiar ca ceilalți copii. El era Dumnezeu în trup omenesc. Când era îndemnat de tovarășii Săi să facă rău, divinitatea străfulgera prin natura Sa umană și El se împotriva în chip hotărât.“ (Y.I. 8 sept. 1898).

b. „Isus a luat corp omenesc atunci când rasa umană fusese slăbită de 4000 de ani de păcat. Ca orice copil al lui Adam, a primit urmările lucrării marelui legi a eredității. Care erau urmările acestea se poate vedea în istoria strămoșilor Săi pămîntești. El a venit cu o ereditate ca aceasta ca să împartă cu noi grijile și ispitele și să ne dea pildă de o viață lipsită de păcat... Dumnezeu a îngăduit Fiului Său să vină ca un prunc slab, supus slăbiciunilor omenești. El l-a îngăduit să ducă lupta vieții așa cum trebuie s-o ducă oricare vâstar omenesc, cu riscul de a da greș și a pierde viața veșnică.“ (H.L.L. 40—41).

3) a. „Hristos este numit al doilea Adam, în puritate și sfințenie, legat de Dumnezeu și iubit de Dumnezeu. El începu de acolo unde a început primul Adam.“ (Y.I. 2 iunie 1898). „El birui pe Satana în aceeași fire asupra căreia, în Eden, Satana obținuse biruința. (idem 25 apr. 1901).

b. „Hristos avea să îndrepte greșeala lui Adam în corp omenesc ; dar atunci când a fost asaltat de ispititorul, asupra lui nu era nici unul din efectele păcatului. El se găsea în tăria bărbăției desăvârșite, plin de vigoare la spirit și la corp... Nu tot așa era Isus când a intrat în pustie să lupte cu Satana. Timp de 4000 de ani neamul omenesc pierduse din tăria corpului, din puterile minții și din valoarea morală, iar Hristos a luat asupra-Si slăbiciunile unei omeniri degenerate. Numai așa putea să răsclumpe pe om din adâncurile decăderii în care se afla.“ (H.L.L. 103).

4) a. „În legătură cu natura omenească a lui Hristos noi nu trebuie să avem nici o înțelegere greșită. Ea a fost cu desăvârșire lipsită de păcat.“ (S.T. 9 iun. 1898).

b. „Hristos... luă asupra Sa natura noastră în starea ei decăzută. Aceasta era o umilire mai mare decât poate să înțeleagă omul mărginit.“ (idem).

„Luând asupra Sa natura omenească în starea ei decăzută, Hristos nu S-a împărtășit cîtuși de puțin de păcatul ei. El fu supus infirmităților și slăbiciunilor de care omul este cuprins. Totuși El n-a cunoscut păcat.“

„El nu avea nici o pată a păcatului asupra Sa, totuși El S-a coborît să lege natura noastră decăzută cu divinitatea Sa.“ (4 T 458).

5) a. „El este un frate în neputințele noastre dar nu în posedarea unor patimi asemănătoare celor omenești.“ (2 T 202).

b. „Greutatea păcatelor lumii apăsa asupra sufletului Său... El a simțit tăria îngăduințelor apetitului și a poftei nesfinte care controla lumea.“ (R.H. 4 aug. 1874).

„Pentru fericirea noastră El a exercitat o stăpînire de sine mai tare decât foamea sau moartea... Hristos a biruit ispita poftelor, iubirea de lume și dorința de strălucire care duce la îngîmfare.“ (H.L.L. 103—104).

„Marea lucrare a mîntuirii putea fi adusă la îndeplinire numai de către Mîntuitorul și Acesta luînd locul lui Adam în starea lui decăzută... Împăratul slavei și-a propus să Se umilească luînd asupra-Si natura omenească a omului căzut. El urma să umble pe urma pașilor lui Adam, să ia natura decăzută a omului și să Se angajeze în luptă cu vrăjmașul cel puternic care a triumfat asupra lui Adam.“ (R.H. 24 febr. 1874).

Consider că nu e cazul să prelungim înșirarea de citate privitoare la problema în discuție. Devine clar că fără să operăm o distincție privitoare la sensurile în care este folosită expresia „natura umană“ în scrierile lui E. G. White, pasajele paralele și aparent contradictorii, citate mai sus, nu pot fi armonizate. Pare evident că prin „natura umană“ se înțelege uneori natura fizică, biologică, degradată de 4000 de ani de păcat, supusă infirmităților și legilor eredității, bolii, suferinței și morții, în timp ce, în alte contexte, expresia semnifică natura spirituală a lui Isus, lipsită cu desăvîrșire de orice păcat, de orice înclinație spre neascultare și care nu era structurată egocentrist.

„Natura Sa spirituală era liberă de orice urmă de păcat... Nici o urmă de corupție nu era asupra Lui.“ (S.T. 9 dec. 1897). În același timp El purta povara apăsătoare a naturii biologice a omului decăzut și degradat de 4000 de ani de păcat, care îi producea un serios dezavantaj față de situația în care se afla Adam în timpul inocenței sale. El era Fiul Celui Prea Înalt și fiul Mariei, Fiul lui Dumnezeu și Fiul omului, Unicul reprezentant al neamului omenesc care posedă o natură dublă : divino-umană.

Ca Om-Dumnezeu, cînd umbla printre noi plin de har și adevăr, El era Atotputernic, avînd natura omului căzut, veșnic și totuși supus morții, desăvîrșit în curăție și totuși simțînd puterea ispitei apetitului și a poftelor nesfinte, izvorul înțelepciunii și totuși învășînd de pe paginile scrierilor sacre inspirate de El. Cît de nepătrunsă este Ființa Sa. El nu are asemănare nici în cer nici pe pămînt, nici între ființele create nici între persoanele Dumnezeirii, El nu este în totul ca Adam cel inocent, nici în totul ca noi. Este fără egal.

În starea de nevinovăție, Adam putea să biruiască ispita prin puterile ce-i fuseseră date de Creator ; Isus avea și El nevoie continuu de o putere pe care o primea în urma unei continue comuniuni cu Tatăl. Fiecare dintre noi poate spune : „În păcat m-a zămislit mama mea“, dar Isus este singurul care a venit în lume prin intervenția directă a Cerului. Aceste observații confirmă cele de mai sus.

Isus a început lupta de unde a căzut Adam, dar cu mijloace disponibile omului din timpul Său. El nu avea nevoie de convertire pentru că nu S-a născut corupt și nu a devenit niciodată astfel, dar trebuia să-și păstreze curăția prin lupte crîncene și lepădare de sine. El n-a fost născut din nou căci întotdeauna fusese și a rămas „ogîndirea slavei lui Dumnezeu“, dar trebuia sprijinit de Tatăl pentru a înfrînge puterea răului.

Relația dintre cele două laturi ale naturii lui Isus Hristos în timpul vieții pămîntești.

„Deși mai presus decât oricare dintre îngeri, deși tot așa de mare ca și Tatăl pe tronul cerurilor, El deveni una cu noi. În El, Dumnezeu și omul se făcură una și tocmai în faptul acesta găsim nădejde pentru neamul omenesc decăzut.“ (Y.I. 21 noiembrie 1895).

„El are o dublă natură umană și divină în același timp. El este atît Dumnezeu cît și om.“ (M.S. 76, 1903).

„Cele două naturi erau unite în mod tainic într-o singură persoană, Omul Isus Hristos“ (Scrisoarea 280, 1904).

„Omenescul n-a luat locul divinului“ (S.T. 10 mai 1899). „El a dat pe față o perfectă natură umană împreună cu natura divină... fiecare natură rămânând totuși distinctă“ (B.C.G. trim. 4, 1899, p. 102). „Natura umană a Domnului Hristos nu putea fi separată de natura Sa divină“ (M.S. 106, 1897).

Întreaga viață a lui Isus demonstrează că El a acționat în totul în virtutea puterii pe care o primea din comuniunea Lui cu Tatăl. „Fiecare minune săvârșită de Hristos era un semn al divinității Lui“ (H.L.L. 392). Înmulțirea pînilor, prefacerea apei în vin, potolirea furtunii, vindecarea bolnavilor, învierea morților, etc. dezvăluiau atotputernicia Sa. Citirea gândurilor oamenilor, dezvăluirea viitorului (Mat. 24), faptul că putea spune cu precizie ce se afla în gura primului pește care avea să vină la undița lui Petru (Mat. 19, 27), toate acestea și altele dezvăluie atotștiința Sa.

Aplecarea Lui duioasă asupra slăbănogului deznădăjduit oferindu-i sănătate, deschiderea ochilor celor ce nicidec nu văzuseră lumina zilei, curățirea leproșilor și vindecarea surzilor, relevă bunătatea și dragostea Lui de Dumnezeu. Cine altul în afară de Dumnezeu putea spune cu îndreptărire „Fiule, iertate îți sînt păcatele?“ și de pe care buze provocarea „care din voi Mă poate dovedi că am păcat?“ n-ar fi constituit o blasfemie? Da! Împreună cu suteașul de pe vremuri putem spune fără ezitare: „Cu adevărat, Acesta era Fiul lui Dumnezeu“. Întotdeauna, în El au fost ascunse toate comorile științei și înțelepciunii și toată plinătatea Dumnezeirii a locuit în El (Col. 2, 3. 9). „Fiecare scînteiere a inteligenței este de la Lumina Lumii“ (H.L.L. 554).

Ca Mijlocitor între Dumnezeu și oameni, ca Mare Preot „vrednic de încredere“, „în stare să mîntuiască în chip desăvîrșit pe cei ce se apropie de Dumnezeu prin El“ și „să aibă milă de slăbiciunile noastre“. Isus poseda atît puterea și cunoașterea nemărginită cît și experiența biruinței prin lupte crîncene.

La punctul acesta se ridică o problemă de seamă: Dacă în timp ce era om, Isus era și Dumnezeu, în ce consta dificultatea luptei și a biruințelor Sale desăvîrșite? Nu era normal ca Isus ca Dumnezeu să biruie în lupta cu o făptură a Sa răzvrătită dar mult mai slabă? Întrebarea poate părea naivă dar ea pune problema raportului dintre cele două laturi ale naturii Domnului Isus în timpul vieții pămîntești.

Următoarele pasaje inspirate par să arate că începînd cu momentul întrupării și pînă la învierea Sa, Isus a încredințat Tatălui administrarea prerogativelor Sale divine, supunîndu-se în mod liber voinței Tatălui de la care primea putere, la cerera Sa, după nevoile momentului. Dar în orice moment El era liber să revendice exercitarea prerogativelor Sale divine, încredințate Tatălui. Să citim cîteva pasaje în acest sens:

„El a ales să dea înapoi sceptorul în mîna Tatălui și să coboare de pe tronul Universului... Slava Sa era învălîuită, măreția și maiestatea Sa erau ascunse, ca El să Se poată apropia de oamenii întristați și ispitiți.“ (H.L.L. 16).

„În tot ce făcea, Hristos conlucra cu Tatăl Său... Prin credință și rugăciune, El săvîrșea minunile... Hristos dorea ca toți să recunoască legătura Sa cu Tatăl... În timp ce vorbea (chemînd pe Lazăr la viață), Dumnezeirea străfulgeră prin natura omenească... Pe fața Sa luminată de slava lui Dumnezeu, oamenii au văzut puterea Sa.“ (idem. 521).

„Isus era deplin conștient de divinitatea Sa, dar a lăsat la o parte coroana împărătească și îmbrăcămîn-

tea de domn și a luat chip de rob.“ (idem 631). „Dumnezeu S-a descoperit în El, pentru ca El să Se descopere în ei (ucenici). Isus n-a dat pe față însușiri și nu S-a folosit de puteri pe care omul n-ar putea să le aibă prin credința în El. Toți urmașii Lui pot să aibă natura Lui omenească desăvîrșită, dacă se vor supune lui Dumnezeu ca și El.“ (idem. 652—653).

„Fiind una cu noi, părtaș la nevoile și slăbiciunile noastre, El era în totul dependent de Dumnezeu și, în locul tainic al rugăciunii, căuta putere divină ca să poată merge mai departe, înarmat pentru datorii și încercări... În comuniune cu Dumnezeu El a putut să Se descarce de întristările care îl zdrobeau. El găsea mîngîiere și bucurie.“ (H.L.L. 349).

La înmulțirea pînilor „Hristos a primit de la Tatăl, El a împărțit ucenicilor, aceștia au dat mai departe mulțimii.“ (idem 357).

„După cum Fiul lui Dumnezeu a trăit prin credință în Tatăl, tot astfel și noi trebuie să trăim prin credință în Hristos. Isus Se predase atît de deplin înaintea lui Dumnezeu, încît în viața Lui nu apărea decît Tatăl.“ (idem 377—378).

„Prin continuă comuniune, Hristos a primit viață de la Dumnezeu ca să poată da viață lumii. Experiența Lui trebuie să ajungă experiența noastră.“ (idem 349).

Pe muntele schimbării la față, „Omul întristării începu să reverse cererile Sale cu strigăte mari și cu lacrimi. El se ruga pentru putere, să reziste încercării pentru binele omenirii. El însuși avea nevoie de o nouă legătură cu Cel Atotputernic, deoarece numai în felul acesta putea privi viitorul... El cerea ca ei să poată fi martorii unei manifestări a dumnezeirii Sale... Rugăciunea Lui a fost ascultată... O strălucire sfîntă coboară pe munte îmbrăcînd pe Mintuitorul. Dumnezeirea dinăuntru străbătu prin corpul omenesc și întilni slava venită de sus. Ridicîndu-Se din prosternarea Sa, Hristos stătea în slavă asemenea lui Dumnezeu.“ (H.L.L. 413).

O serie de texte biblice confirmă ideea că Isus îi predase Tatălui administrarea divinității Sale: Ioan 4, 34; 11, 41—42; 6, 38; etc.

Natura omenească a lui Hristos era unită cu aceea dumnezeiască. El era pregătit să lupte prin locuirea lăuntrică a Duhului Sfînt.“ (idem 111).

„Fiul lui Dumnezeu era supus voinței Tatălui și dependent de puterea Lui. Așa de mult Se golise Isus de Sine încît nu făcea planuri pentru Sine. El primea planuri făcute pentru El de Dumnezeu Tatăl. Și în fiecare zi Dumnezeu I le desfășura mai departe.“ (H.L.L. 192—193).

„Cînd Isus a fost trezit pentru a întîmpina furtuna, era în desăvîrșită pace. Nu era nici urmă de teamă în cuvînt sau în privire pentru că în inima Lui nu era teamă. Liniștea Lui nu se datora faptului că avea putere nemărginită. Nu ca un Domn al cerului și al pămîntului sta El în liniște. Puterea aceasta o depusesese cîci El zise: „De la Mine însumi nu pot face nimic“ (Ioan 5, 30). El Se încredea în puterea Tatălui. Isus se sprijinea pe credință, credință în iubirea și puriarea de grijă a lui Dumnezeu, și puterea celui cu cuvînt care a liniștit furtuna, era puterea lui Dumnezeu.“ (H.L.L. 324).

Fie ca Aceeași nemărginită putere să aducă deplină biruință în viața noastră, iar Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu și Fiul Omului să fie pe veci Domnul nostru și Dumnezeul nostru.

Pastor
Aron Moldovan

PILDA TALANȚILOR

(versiune modernă)

Au fost cindva patru frați căroră tatăl lor, om înțelept și harnic, le-a dat la fiecare o cantitate egală de fier brut în valoare de aproximativ 250 lei, cerându-le ca fiecare dintre ei să prelucreză această cantitate de fier pentru a scoate maximum de profit din ea.

— Primul dintre fiii săi s-a apucat imediat de lucru și din bucata sa de fier a făcut potcoave pentru cai, pe care le-a vândut cu 500 de lei. Deci el a dublat valoarea cu-

prinsă în fierul dat de tatăl său. — Al doilea fiu a transformat fierul în oțel și din acest oțel a făcut andrele (igliște) pe care le-a vândut cu 10.000 lei.

— Fiul al treilea a transformat și el fierul în oțel și din acest oțel a meșterit lame pentru bricege pe care le-a vândut cu 30.000 lei.

— Ultimul dintre frați a făcut și el la fel. A transformat fierul în oțel și din oțel a făcut piese fine destinate fabricării ceasurilor de

mină. Pe aceste piese el a încasat 600.000 lei.

Toți cei patru frați au avut aceeași ocazie dar numai unul singur a transformat ceea ce a primit într-o avere.

Să reținem că cel care a făcut cele mai mici și mai fine piese absolut necesare, pentru fabricarea unui ceas, a câștigat cel mai mult!

Succesul nostru nu depinde totdeauna de ceea ce facem într-un an, în luni și săptămâni, ci cum folosim timpul pe care-l avem. Fiecare clipă ce ne este pusă la dispoziție, este mică, dar folosind-o cum trebuie putem face lucruri extraordinare pentru Dumnezeu și semenii noștri.

A devenit o practică obișnuită faptul de a avea trimestrial ocazia întâlnirii cu frățietatea slujbașilor și angajaților bisericii noastre.

Astfel, și în primul trimestru al acestui an, sute de prezbiteri ai comunităților noastre, împreună cu pastorii, s-au găsit laolaltă într-o caldă comuniune frățească. Cu adevărat „plăcut este ca frații să locuiască împreună“. Untdelemnul bucuriei și al păcii, laolaltă cu atmosfera dragostei face ca ocazia să capete de fiecare dată o notă aparte.

Prima conferință pastorală din acest an s-a ținut la sediile celor patru conferințe, în zilele de 4 și 5 martie, cu care ocazie delegații Uniunii de Conferințe, împreună cu comitele conferințelor, au pregătit cadrul necesar și au prezentat subiectele pregătite din vreme. Au participat peste 500 de prezbiteri și 165 angajați și pastori ai cultului.

Tematica conferințelor pastorale a constat ca de obicei din abordarea a două domenii de ordin practic. Primul subiect cu caracter social a avut ca titlu: „Împreună cu toată țara pentru bunăstarea oamenilor muncii și progresul patriei“. Directivele planului cincinal 1986—1990. Noi trepte ale dezvoltării patriei noastre“.

Ca totdeauna în problemele majore ale patriei noastre, conducerea de stat elaborează planuri și soluții care pot fi aduse la îndeplinire prin și pentru oameni. Obiectivele acestui nou cincinal sînt îndrăznețe, țintele sînt înalte, iar traducerea lor în fapt este opera oamenilor, a locuitorilor acestor meleaguri.

Leagați de glia strămoșească binecuvîntată, pe care o iubim și al cărei bine îl dorim din suflet, facem dovada prin aportul neprecupețit al muncii noastre și căutăm să facem tot ce depinde de

Conferințele pastorale

noi pentru ca lumea în care trăim să fie mai bună și mai prosperă, pentru că și noi sîntem în ea. În cele șase zile de muncă, rînduite prin porunca a patra să facem tot lucrul nostru, putem face și pe deasupra, astfel ca după convingerile noastre religioase să ne putem odihni în ziua a șaptea cu o conștiință împăcată.

Participanții și-au exprimat dorința și hotărîrea de a mobiliza mai activ credincioșii la îndeplinirea obligațiilor ce le revin la locurile de muncă, de a educa pe cei tineri în spiritul dragostei de patrie și de muncă, prin exemplul personal al celor vîrstnici.

Subiectul teologic a abordat o problemă specifică doctrinei bisericii noastre, „Profeția biblică“. Mesajul profetic constituie una din căile lui Dumnezeu de a Se descoperi omului. Neglijarea sau respingerea dorinței lui Dumnezeu de a face cunoscut planurile și intențiile Sale aduce mari pagube spirituale.

Avînd în vedere rolul profeției de a conduce pe credincioși la unire, la dragoste și la plinătate duhovnicească, putem înțelege mai bine valoarea ascultării de sfaturile ei.

Apostolul Petru, vorbind despre „cuvîntul proorociei la care bine faceți că luați aminte“, îl declară a fi „o lumină care strălucește într-un loc întunecos“. În adevăr, aceia care iau aminte la acest cuvînt, primesc o iluminare deosebită spirituală și discern mai lămurit voia lui Dumnezeu.

Toți participanții au fost nespuse de bucuroși pentru faptul că de data aceasta au putut urmări mai bine referatele prezentate, oferindu-i-se fiecăruia câte o copie. Ei s-au întors la locurile lor de activitate hotărîți să facă mai mult, mai bine și mai cu tragere de inimă lucrul încredințat, ajutînd prin cuvînt și exemplu pe toți credincioșii bisericii noastre să fie cel dintîi în fapte bune.

Rugăciunea noastră este ca Dumnezeu să dea belșugul binecuvîntărilor Sale, înțelepciune și sănătate tuturor celor care stau în fruntea acestui popor și care au pe inimă prosperitatea și progresul lui. El să trimită peste ogoarele acestui pămînt ploii din cer și timpuri roditoare. Facă El ca pacea să domnească înăuntrul fruntariilor ei, iar îngerii Săi să țină mai departe vînturile să nu sufle, astfel ca lucrarea să se facă în pace pentru cei ce fac pace.

Nelu Dumitrescu

Secretarul Uniunii de Conferințe
A.Z.S.

IUBIRE VEȘNICĂ

(urmare din pag. a 8-a)

este urită de unii din afara ei și de alții din ea! Domnul să-i mustre pentru aceasta.

Va fi mireasa uitată de Mire? Niciodată! Serva Domnului spune: „Biserica este proprietatea lui Dumnezeu și Dumnezeu o are neconținut în atenția Sa cât timp ea se află în lume... El nu uită poporul care este reprezentantul Său și care se luptă să înalțe Legea Sa care a fost călcată în picioare. El știe că lumea care L-a urit pe El îi urăște și pe ei. Cei mai umili și cei mai slabi sînt strîns legați de inima Sa printr-un lanț al împreunii simțirii... Cel Atotputernic nu poate să nu răspundă la apelul lor“ (TM 19).

„Uneori se pare că Dumnezeu uită primejdiile în care se află Biserica Sa și rănille pe care i le produce vrăjmașul ei. Dar Dumnezeu nu uită. Nimic din această lume nu este așa de scump inimii Sale ca Biserica Sa... Nici ea însăși nu știe cît de bine este ocrotită sub scutul lui Dumnezeu. Îndemnați de cel rău mulți caută să o ninicească. Dar dacă s-ar putea ca ochii copiilor lui Dumnezeu să fie deschiși, așa cum au fost deschiși la Dotan ochii slujitorului lui Elisei, ei ar vedea îngerii Domnului tăbărînd în jurul lor, ținînd pe loc oștirile întunecului. „Și în timp ce Satana își îngrămădește învinuirile, nevăzuți îngeri sfinți aleargă să așeze asupra celor credincioși sigiliul viului Dumnezeu“ (PK 590—591).

S-au adunat unelte ale morții gata să aducă o nimicire de neînchipuit asupra acestei planete. Un autor spune că un război atomic ar face ca soarele să fie acoperit de nori pentru secole întregi, aducînd o adevărată eră glaciară care ar face pămîntul cu neputință de locuit.

„Îngeri încercuiesc lumea respingînd pe Satana care pretinde supremație. Noi nu auzim nici un glas, ochii noștri nu văd lucrarea acestor îngeri, dar minile lor înconjoară pămîntul și în veghere neadormită ei țin pe loc armatele lui Satana pînă ce sigilarea poporului lui Dumnezeu va fi încheiată. Domnul este un loc de adăpost pentru toți cei ce se încred în El. El le poruncește să se ascundă în El pentru puțin timp, pînă ce va trece minia. În curînd El Se va arăta „ca să dea fiecăruia după faptele sale“ (7 BC 967).

Bătălia a început în ceruri. În curînd ea își va atinge apogeul. Biserica să privească spre cer. Ea nu este părăsită. Ca și David, ea poate să ceară lui Dumnezeu să-i strîngă lacrimile într-un burduf. Pericolul cel mai mare este ca Biserica lui Dumnezeu să fie descăruțată sau să se lase copleșită să-și piardă ancora și să se lase în voia valurilor, gîndind că ea a fost uitată și părăsită.

Vreau să fac o mărturisire. Soția mea îmi este mai prețioasă decît îmi sînt eu însumi. Dovada mai sigură ar veni atunci cînd ea ar fi într-o primejdie. Biserica este soția iubită a Domnului Hristos. „Biserica este obiectul unic asupra căruia Dumnezeu își arată într-un mod special interesul Său suprem“ (AA 12). Cînd ea se va afla în cel mai mare pericol, inima Sa va fremăta pentru ea și El va interveni. „Iată, Domnul iese din locuința Lui... Pămîntul va da sîngele pe față“ (Is. 26, 21).

El cheamă pe poporul Său cu o Evanghelie veșnică. El le dă o veșnică mîngiere. El le oferă viața veșnică. Toate acestea pentru că El îi iubeste cu o iubire veșnică.

O, Biserică, să nu rămîni neacoperită, neocrotită, fără scutul tău! Ia-ți platoșa! Imbracă-ți haina de nuntă! Intră în cămăruța ta și stai acolo liniștită. „Du-te, poporul meu, intră în odaia ta, și incuie usa după tine; ascunde-te cîteva clipe, pînă va trece minia!“ (Is. 26, 20).

Am văzut pe o mamă care ieșise din magazin cu două sacoșe și mergea pe o stradă aglomerată. Băietelul ei se ținea aproape de ea. Deodată micuțul s-a desprins și a pornit repede în calea mașinilor. Mama și-a lăsat bagajul și s-a aruncat în mijlocul primejdiei, ca un fulger a prins pe copil și l-a adus înapoi.

Cînd am trecut pe lângă ei am auzit-o spunînd, cu o voce plină de energie și bunătate: „Nu ți-am spus să te ții de mine?“

Dumnezeu ne spune să stăm lângă El.

Dumnezeu spune: Eu te-am iubit cînd am murit pe cruce, și chiar mai înainte. Pentru aceasta am murit. Eu te-am iubit cînd am făcut cerul și pămîntul, și chiar mai înainte. Pentru aceasta l-am făcut ca să-l locuiești, și ca să-l moștenești. Lumea aceasta are un început, dar iubirea Mea pentru tine este fără început. „Te iubesc cu o iubire veșnică“. Nu a existat nici o întreprindere, nici o ezitare, nici o întoarcere.

Apleacă-te spre viitor. Gîndește-te la ceasul în care vei muri. Eu te voi mîngia cu aceasta: „Te iubesc cu o iubire veșnică“. Nu te teme! Înaintea unei judecări care face pe îngeri să tremure, tu vei fi în siguranță, căci „te iubesc cu o iubire veșnică.“

Rostogoliți-vă, veacuri, căci iubirea rămîne! Puteți să vă stingeți, soare și lună, căci iubirea rămîne! O, timp, poți să te mistui în slava eternității, căci iubirea nu va pieri niciodată.

Acesta este Cerul!

În românește de
Adrian Bocăneanu

DE LA SABAT LA DUMINICĂ

(urmare din cop. 1)

blice, avînd în vedere că punerea deoparte de fonduri avea să fie făcută în mod individual (fiecare din noi — par heauto). „Această expresie implică — așa cum declară A. P. Stanley — faptul că „strîngerea aceasta de fonduri avea să fie făcută în mod individual și particular.“¹²

Se obiectează asupra faptului că directiva apostolului „fiecare din voi să pună deoparte acasă“, nu are nici un sens, deoarece aceasta ar însemna o colectare ulterioară a banilor și tocmai acest lucru voia Pavel să-l evite (1 Cor. 16, 2).¹³ Obiecțiunea este totuși, nefondată, deoarece verbul care urmează, și anume „a strînge, sau tezauriza“ — (tesaurizon) — implică în mod clar faptul că banii aveau să fie strînși în casa fiecăruia dintre ei, în mod individual, pînă cînd apostolul avea să vină pentru a-i lua. Atunci, cînd apostolul venea, colectarea a ceea ce se pusese deoparte, avea să se facă foarte repede.¹⁴

Tot la fel de nesatisfăcătoare este și explicația cum că banii erau „puși deoparte“ în mod individual, deoarece la data aceea nu exista o trezorerie a bisericii.¹⁵ Prima instituție adusă la existență de apostoli a fost alegerea unor diaconi pentru administrarea dărilor care veneau continuu în biserică și apoi împărțirea lor la cei în nevoi (Fapte 6, 1—6). Pavel recunoaște slujba și răspunderea diaconului și prezintă chiar o listă a calităților pe care persoana ce aspiră la o astfel de poziție, trebuie să le aibă (1 Tim. 3, 8—13).¹⁶ Acelorași membri ai comunității din Corint, el mai menționează pe cei ce au și darul ajutorărilor și administrării sau cîrmuirii (1 Cor. 12, 28) printre slujbele sau lucrările date de Dumnezeu, subliniind astfel existența în comunitate a persoanelor capabile de administrare a fondurilor. Mai mult chiar, faptul că apostolul așteaptă ca înșiși corinteni să aleagă și să aprobe persoanele care să ducă ajutoarele financiare la Ierusalim (1 Cor. 16, 3—4) arată că biserică, comunitatea, era competentă în probleme financiare.

Trebuie reținut de asemenea că punerea deoparte a fondurilor de ajutorare era făcută în mod particular, deoarece nu existau locuri sau localuri pentru ser-

viciul divin public.¹⁷ Un astfel de argument este înfirmat totuși de faptul că apostolul Pavel aștepta ca planul său să fie adus la îndeplinire nu numai în mod particular, ci de asemenea în mod individual: „fiecare dintre noi“ (hekastos humon par heauto) (v. 2). Pe lângă aceasta, în timp ce este adevărat că la început creștinii se adunau în case particulare, apostolul Pavel nu considera aceste întâlniri ca fiind particulare, datorită naturii locului unde se adunau. De fapt, în aceeași epistolă el spune în mod repetat: „atunci când veniți la adunare“, „când vă adunați ca o comunitate — (1 Cor. 11, 18. 20. 33—34), clarificând astfel deosebirea dintre a pune deoparte în mod particular, în casa cuiva și întâlnirile publice, care aveau loc de asemenea tot în case particulare.

Dacă comunitatea creștină se închina laolaltă duminică, atunci apare ca ceva paradoxal ca apostolul Pavel să recomande punerea deoparte acasă, a darurilor benevole de ajutorare a fraților. De ce oare ar strânge creștinii darurile lor acasă în ziua duminicii, dacă în ziua aceasta ei se adunau laolaltă ca să se închine? N-ar fi trebuit oare ca banii respectivi să fie aduși la venirea lor la serviciul divin de duminică? Crisostom argumentează cum că banii trebuiau să fie strânși acasă „ca nimeni să nu se simtă rușinat oferind ca dar o mică sumă de bani“, ceea ce este foarte greu de admis.¹⁸ Aceasta ar implica faptul că... creștinii ar trebui să evite situația stinjenitoare de a da puțin, dând numai atunci când puteau prezenta un dar substanțial. Tot atât de dificilă este sugestia lui Moffat cum că este „posibil ca Pavel să fi fost de acord cu școala lui Shamaï, cum că nici un fel de binefacere nu trebuie să fie făcută cu ocazia serviciului de închinare.¹⁹ Aceasta ar însemna să atribuim lui Pavel o concepție rabinică îngustă, care foarte greu s-ar potrivi cu spiritul său liberal. Adevărat, așa cum subliniază William Barclay, „Pavel nu folosește mai puțin de nouă diferite expresii pentru a descrie această colecție sau punere deoparte de ajutoare“.²⁰ Unele din acestea, cum ar fi „părtașia“ (koinonia) 2 Cor. 8, 4; slujirea (diakonia) — 2 Cor. 8, 4; 9, 1. 12—13; dăruiri (leitourgia) 2 Cor. 9, 12; milostenie (prosera) Fapte 24, 17, sînt în mod clar termenii liturgici asociați cu un serviciu religios. În acest fel, cu greu ar fi putut considera apostolul faptul de a da sau de a pune deoparte darurile în timpul unui serviciu divin în comunitate, ca un act secular (laic).²¹ Aceasta înseamnă deci că recomandarea lui Pavel de a face o colecție personală și particulară mai degrabă decît o colecție publică în adunare în ziua duminicii, sugerează faptul că într-o astfel de zi nu avea loc nici un serviciu religios public.

Dacă Pavel considera prima zi a săptămînii ca ziua creștină de închinare, probabil că el ar fi numit această zi ca fiind „ziua Domnului — kuriake hemera“ deoarece el era obișnuit, familiarizat cu această expresie, căci el folosește adjectivul „Domnului“ (kuriakos) în aceeași epistolă (1 Cor. 11, 20) pentru a desemna numele și natura Cinei Domnului. Dacă apostolul ar fi făcut lucrul acesta, atunci, susținerea că „Cina Domnului“ ar fi dat numele și cultul ei zilei Domnului, ar fi în totul plauzibilă. Dar faptul că apostolul Pavel folosește adjectivul „Domnului“ pentru a descrie numai cina euharistică și nu duminica, ne arată că termenul era cunoscut și folosit atunci, dar nu era încă aplicat la prima zi a săptămînii.²²

Cu privire la timpul celebrării Sfintei Cine, am reținut deja că în aceeași epistolă apostolul în repetate rânduri lasă problema nedecisă (1 Cor. 11, 18. 20. 33—34; cf. 14, 23. 26). Probabil că Cina Domnului era celebrată în diferite zile și în diferite case, în armonie cu aranjamentele ce se făceau în fiecare săptămînă — în mod particular de către comunitate. Acest plan putea fi încurajat și de faptul că adunările creștine ce aveau loc seara erau în mod greșit considerate ca fiind întâlniri ale hetæriae. Acest fel de întâlniri (hetæriae) erau întâlniri ale unor asociații ilegale (cluburi ale prietenilor) și care erau interzise de legislația romană, deoarece ele erau centre de intrigă politice.

O scrisoare a lui Pliniu, guvernatorul Bitiniei (datată 112 d. Hr.) adresată împăratului Traian, aruncă lumină asupra acestei probleme.²³ În aceasta, guvernatorul, care cere împăratului să-l sfătuiască în legătură cu procedura pe care trebuie s-o urmeze cu creștinii, acesta raportează că el a găsit pe creștinii „vinovați“ în urma unor lungi interogatorii unite cu tortura. El declară cum că creștinii într-o „anume zi stabilită“ (stato die) aveau obiceiul să se întîlnească mai înainte de zorii zilei pentru un serviciu divin religios. Mai tîrziu în aceeași zi (după toate probabilitățile seara) ei se întîlnesc iarăși pentru a lua parte și a se înfrupta dintr-o „hrană obișnuită și nevătărnătoare (nepriemjdioasă)“. Și apoi adăugă, „de toate aceste lucruri ei s-au lăsat după edictul meu care, în armonie cu poruncile noastre, interzice asociațiile (hetæriae)“.²⁴

Este clar faptul că întîlnirile sau adunările creștine, au ajuns să fie privite cu suspiciune și considerate ca hetæriae, pentru că ambele dădeau pe față o clară asemănare și anume, ambele se strîngeau seara, în zile dinainte stabilite, pentru masa comună.

Nu sîntem informați în legătură cu extinderea interzicerii hetæriae-ei, și dacă aceasta se aplica în tot imperiul.²⁵ Apare de aici că orice fel de fraternitate era privită cu suspiciune. Traian (117—138 d. Hr.) de exemplu, a respins cererea lui Pliniu de a i se îngădui să organizeze o asociație (ghildă) a pompierilor care să nu depășească 150 de membri, pentru a proteja în viitor orașul Nicomedia, de foc. Raționamentul împăratului era acela că indiferent de denumirea ce se dă acestor asociații, și oricare ar fi obiectul sau scopul lor, oamenii care se strîng laolaltă pentru un scop comun, vor forma pînă la urmă asociații politice. Faptul că și creștinii au ajuns să fie priviți cu suspiciune — în contextul acestui edict împărătesc este arătat de protestul lui Tertulian (160—225 d. Hr.) împotriva insinuării cum că agapele creștine erau „factio“ (o întîlnire de genul hetæriae-ei). După descrierea naturii acestor mese „agape“ episcopul Nord African scrie:

„Dă congregației creștinilor ceea ce i se cuvine, și consider-o ca ilegală, dacă ea este în adevăr asemenea întîlnirilor de felul celor interzise; să fie negreșit condamnată, dacă poate fi adusă vreo acuzație împotriva ei care să stea, să fie reală, asemenea acuzațiilor ce se aduc împotriva societăților sau asociațiilor secrete. Dar cine a fost oare vătămă de adunările noastre? În adunările noastre noi sîntem la fel ca atunci cînd sîntem separați unii de ceilalți... cînd cei pioși, cînd cei curați se adună laolaltă într-o congregație, nu trebuie să-i numești o clică (bandă) ci curia (curtea lui Dumnezeu)“.²⁶

Această suspiciune cum că mesele rituale, religioase, creștine erau un fel de adunări ilegale, la care se adăuga acuzația²⁷ că acestea erau „banchete“, poate explica motivul pentru referirile nedefinite ale lui Pavel cu privire la timpul în care acestea aveau loc. Pentru a evita ridicarea acestor suspiciuni, creștinii din Corint au putut foarte bine să schimbe de la săptămînă la săptămînă atît ziua cît și locul întîlnirilor lor pentru a lua parte seara la Sfînta Cină.

Aproape toți autorii susțin faptul că „stato die“ — o anumite zi stabilită — în care așa cum spune Pliniu se adunau creștinii, este duminica.²⁸ W. Rordorf, de exemplu, susține că „stato die“ nu poate fi ușor și în mod satisfăcător înțeleasă, cu excepția faptului că se referă la duminică.²⁹ Dacă această interpretare este corectă, atunci concluzia lui Rordorf că „Pavel a poruncit punerea deoparte a banilor pentru ajutoare să aibă loc duminică... pentru că creștinii începuseră deja să-și fixeze calendarul făcînd referire la săptămîna duminică“³⁰ merită să fie luată în considerație. (Să reținem totuși că cele două documente sînt separate de circa 50 de ani și în timpul acestei perioade, așa cum vom vedea, au putut avea loc aceste schimbări). Dar „stato die“ se referă oare în mod necesar la o întîlnire în mod obișnuit și separat în ziua duminicii? Termenul „status“ (un participiu al expresiei „sisto“) care înseamnă „stabil, fixat, determinat, regulat“, nu implică în mod exclusiv o zi fixă care

se repetă, atunci când se referă la timp, ci de asemenea, o zi care este stabilită, fixată. Întâlnirea sau adunarea putea să se repete în mod periodic, nu în mod necesar însă în aceeași zi.

Contextul sugerează de asemenea mai multe motive pentru care „stato die“ poate în mod posibil să fie o zi fixată de la o săptămână la alta. Creștinii erau denunțați, judecați și condamnați în provincie. Acest lucru este arătat de faptul că Pliniu la venirea sa a găsit această problemă. Pentru a evita suspiciunile, este posibil ca în fiecare săptămână creștinii să fi schimbat ziua și locul întâlnirilor lor. Mai mult chiar, guvernatorul, cu ajutorul interogatoriului și torturii a obținut informații amănunțite cu privire la timpul zilei și modul în care creștinii se adunau și cum era condusă întâlnirea lor. Dar cu privire la zi, el a aflat numai că ei se adunau într-o „zi stabilită“. Dacă creștinii din Bitinia s-ar fi întâlnit deja în mod regulat duminică, atunci ei ar fi mărturisit acest lucru așa cum au spus și despre celelalte activități ale serviciilor lor divine. Să reținem că peste un secol (pe la 150 d. Hr.) Justin Martirul informează în mod explicit și cu autoritate pe împărat că creștinii se adună „în ziua soarelui“³¹, se pare pentru a crea o impresie favorabilă. Să reținem de asemenea că Pliniu era foarte precaut atunci când apela la împărat pentru o aplicare mai omenoasă a legii împotriva creștinilor, căci condamnând fără nici o discriminare pe creștinii, aceasta însemna uciderea lor fără să se țină seama de vîrsta, sexul și atitudinea lor.³² Dacă Pliniu a aflat că ei se adunau în ziua soarelui, atunci n-ar fi menționat el acest lucru (în mod probabil) pentru a înfățișa serviciul divin al creștinilor într-o lumină mai favorabilă? Vom vedea mai târziu că ziua soarelui se bucura în lumea romană de un anumit prestigiu și venerare.

În lumina celor de mai sus, putem trage concluzia că o „zi anume stabilită“ a lui Pliniu, nu este în mod necesar aceeași zi a săptămînii, afară de faptul că aceasta era Sabatul, la care este posibil ca Pliniu să nu se fi referit, aceasta pentru a evita de a pune pe creștinii într-o lumină rea, asociindu-i cu iudeii. Aceștia, iudeii, s-au revoltat în timpul lui Traian în Libia, Cirene, Egipt, Cipru și Mesopotamia. Masacre în masă au avut loc mai înainte ca aceste revolte să fi fost zdrobite.³³ A raporta lui Traian că creștinii se adunau săptămînal în ziua lui Saturn asemenea iudeilor, aceasta ar fi încurajat pe împărat să ia măsuri aspre, lucru pe care scrisoarea lui Pliniu urmarea să-l descurajeze pe împărat să facă. Deci, orice încercare de a găsi un suport în planul lui Pavel de a „pune deoparte“ în prima zi ajutoarele lor, din mărturia lui Pliniu, nu este îndreptățită.

Întorcîndu-ne la pasajul nostru, întrebarea care încă trebuie să fie luată în considerație este... de ce oare Pavel a propus ziua întâi pentru planul său de a pune deoparte ajutoarele pentru cei din Ierusalim. Apostolul declară în mod clar scopul care este cuprins în sfatul său atunci cînd spune „ca să nu se strîngă ajutoarele cînd voi veni eu“ (1 Cor. 16, 2). Deci planul acesta este propus nu pentru a întări pămîntul duminicii, ținerea de servicii divine duminică prin oferirea de daruri, ci pentru a se asigura de o colectă substanțială și eficientă la venirea lui. Pot fi identificate patru caracteristici ale acestui plan. Darurile trebuiau să fie puse deoparte în mod periodic (în prima zi a fiecărei săptămîni — v. 2). Acest lucru trebuia să fie făcut în mod personal (fiecare din voi — v. 2), ‘acasă’ (să păstreze el personal — v. 2) și proporțional (după cîștigul lui — v. 2). Aceiași comunități, cu o altă ocazie, Pavel gîndea că este necesar să trimită frați „ca să pregătească strîngerea darurilor făgăduite de voi, ca ele să fie gata, făcute cu dărnicie nu cu zgîrcenie“ (2 Cor. 9, 5). Apostolul dorea să evite situația neplăcută atît pentru dătătorii cît și pentru cei ce le strîngeau, nefiind gata pentru această colectă la venirea lui (2 Cor. 9, 4). Pentru a evita astfel de probleme, în această ocazie el a propus atît timpul — prima zi a săptămînii, cît și locul — fiecare acasă la el.³⁴

Mentionarea de către Pavel a primei zile a săptămînii poate fi argumentată mai mult prin motive practice decît prin motive teologice. A șeptea pînă la sfîrșitul săptămînii, sau la sfîrșitul lunii pentru a pune deoparte contribuția sau economiile făcute în scopul dăruirii, era contrar unei sănătoase practici bugetare, deoarece atunci — la sfîrșitul săptămînii, era foarte posibil ca cineva să se trezească cu buzunarele goale și deci cu mîinile goale. Pe de altă parte, dacă în prima zi a săptămînii, mai înainte de a face planuri pentru cheltuieli, cineva pune deoparte ceea ce a hotărît să dea, banii care rămîneau aveau să fie astfel împărțiți încît să facă față tuturor nevoilor. În timp ce este foarte dificil a determina în prezent ce importanță economică (dacă avea vreuna) era dată duminicii în lumea păgînă, este un lucru cunoscut faptul că nici o tranzacție financiară nu era făcută sîmbăta de către iudei.³⁵ Deoarece obiceiul udeu al pămîntului Sabatului a influențat — într-o măsură oarecare chiar mulți greci și romani,³⁶ și deoarece Sabatul era în adevăr ultima zi a săptămînii (după cum este arătat de faptul că duminica era cunoscută atunci ca fiind 'prima zi' după Sabat a săptămînii) — Pia Sabbaton — este numai normal ca Pavel să recomande creștinilor să decidă ca în prima zi a săptămînii — adică imediat după Sabat — să pună deoparte, să contribuie la strîngerea fondurilor de ajutorare, mai înainte ca alte cerințe să impună resursele. Textul propune deci un valoros plan săptămînal pentru a asigura o contribuție substanțială în favoarea fraților în nevoie din Ierusalim. A încerca însă să scoți mai mult din acest text, înseamnă să-l forțezi, să-l deformezi.

NOTE:

1. Cele patru Evanghelii raportează în mod unanm că învierea lui Isus Hristos a avut loc „în prima zi a săptămînii“ (Mat. 28,1; Marcu 16,2; Luca 24,1; Ioan 20,1). Scriitorii nu ne dau totuși nici un indiciu cum că în aceste zile s-a sărbătorit un nou cult în onoarea lui Isus Hristos cel înviat. Se pare că pentru acest motiv cercetătorii din ultima vreme ai originii duminicii, analizează în mod deosebit pasajele din 1 Cor. 16,2; Fapte 20,7 și Apoc. 1,10, ca presupuse mărturie ale pămîntului duminicii în timpul apostolilor.

2. Aranjamentul a fost pe care făcînd în legătură cu călătoria descrisă în Fapte 18,23, așa cum se confirmă de către aluzia la o asemenea contribuție în Gal. 2,10; 2 Cor. 9,2; Rom. 15,26.

3. A. Robertson și A. Plummer, „The Epistle of St. Paul to the Corinthians“, 1911, pag. 384; A. P. Stanley, „The Epistles of St. Paul to Corinthians“ 1858, pag. 344; „Acesta este cea mai timpurie menționare a pămîntului primei zile a săptămînii. Colectele trebuiau făcute în acea zi, ca fiind cea mai potrivită spre amintirea obligațiilor lor creștine“; F. J. Foakes — Jackson, „The Acts of the Apostles“ 1945, pag. 187; „Cea mai timpurie menționare a „primei zile“ ca fiind legată de o adunare creștină, o găsim în 1 Cor. 16,2, unde apostolul Pavel sugerează faptul că în această zi trebuia făcută o colectă pentru săracii din Ierusalim“. „Un comentariu catolic al Sfințel Scripturi“, 1953, 1040—840; „Este clar din 1 Cor. 16,2 că duminica devenise deja ziua pentru adunarea laolaltă a creștinilor și Euharistie“. E. B. Allo, „St. Paul, première épître aux Corinthiens“, 1956, pag. 456 este de opinie că „prima zi a săptămînii de aici, se referă la închinare în ziua duminicii, care pe timpul scrierii epistolei înlocuise deja pămîntul Sabatului“. F. Regan, „Dies Domenica“, pag. 15, susține acest punct de vedere.

4. A. Robertson și A. Plummer (fn. 3), pag. 384.

5. P. Massi, „La Domenica“ pag. 283.

6. Pierre Grelot, „Du Sabbat Juif au Dimanche Chrétien“, „La Maison — Dieu“ 124 (1975); 31—32.

7. „Beth Shammai spune: „Contribuția pentru cei săraci nu este îngăduit a fi trînsă în ziua Sabatului în sinagogă, nici chiar zestia necesară căsătoririi unui orfan cu o fată orfană... Beth Hillel permite însă aceste activități“ (Tosefta, Shabbat 16,22); cf. Theodore Friedman, „The Sabbath: Anticipation of Redemption“, Judaism 16 (1967); 448, James Moffat, „The First Epistle of Paul to the Corinthians“, 1947; pag. 271, sugerează de asemenea că „este posibil ca Pavel să fi fost de acord cu școala lui Shammai cum că nici o colectă pentru scopuri de binefacere să nu se facă cu ocazia serviciului divin“. Poate fi oare posibil ca Pavel să fi transferat asupra duminicii o regulă rabinică atît de extremă, care se aplică Sabatului? Acest lucru cu greu poate fi posibil, deoarece se adresează credincioșilor dintre neamuri cărora Pavel le-a acordat o mare libertate în legătură cu problemele privind tradițiile religioase“ (cf. Rom. 14, 1—6; Gal. 4,8—10; Col. 2,16).

8. Pierre Grelot (fn. 6), pag. 32.

9. C. S. Mosna, „Storia della domenica“, pag. 7—9;

C. Callewaert „La Synaxe eucharistique à Jérusalem, berceau du dimanche”, „Ephemerides Theologicae Lovanienses” 15 (1938) : 43, argumentează în mod similar cum că această desemnare implică faptul că duminica își are originea în comunitatea primitivă din Ierusalim. W. Rordorf, „Sunday” pag. 41-42, obiectează față de această explicație pe baza convingerilor credinței lui cum că săptămîna pînătară nu fusese încă adoptată și de aceea Pavel nu avea un alt nume la dispoziția sa pentru a desemna o zi periodică. Obiecțiunea pare că nu reușește să convingă, în primul rînd pentru că sînt dovezii cum că săptămîna planetară exista în acel timp, și în al doilea rînd pentru că noi știm că primii creștini continuau să folosească numele săptămîinii un timp destul de îndelungat. De fapt numele planetare au apărut pentru prima dată numai în literatura creștină adresată păgînilor (cf. Justin Martirul, I. Apologia 67; Tertulian, Apologia 16; Ad Nationes 1).

10. Charles Hodge, „An Exposition of the First Epistle to the Corinthians”, 1959, pag. 364; James Moffat (fn. 7), pag. 271; „S-ar putea ca sumele strînse să fi fost aduse la serviciul divin de duminică”; W. Rordorf, „Sunday”, pag. 195, susține că Pavel a propus prima zi a săptămîinii pentru a pune deoparte sau a economisi sumele respective, „deoarece creștinii începuseră deja să-și fizeze calendarul, referindu-se deci la duminică săptămînală”.

11. „Extrapolare”, înseamnă „extindere ipotetică... a unei noțiuni, de la un domeniu la altul; trecerea de la o idee la alta, mai complexă, cu o sferă mai largă” (Mic Dicționar Enciclopedic).

12. Arthur P. Stanley, „The Epistles of St. Paul to the Corinthians”, 1858, pag. 344.

13. J. Nedbal, „Sabbath und Sonntag in Neuen Testament”, diss, 1956, pag. 156.

14. Arthur P. Stanley (fn. 11), pag. 344. „Expresia — (Teaurului) — grămădirea sau stringerea, implică de asemenea faptul că banii aveau să rămîin în casa fiecărui pînă cînd avea să vină apostolul ca să-l ia”. R.C.H. Lenski, „The Interpretation of St. Paul's First and Second Epistles to the Corinthians”, 1946, pag. 754: „Fiecare membru trebuia să păstreze sumele ce se stringeau „la el” (per heauto) în propria sa casă, și nu trebuia să le depună imediat la comunitate”.

15. R.C.H. Lenski (fn. 13) pag. 760; A. Robertson și A. Plummer (fn. 3), pag. 384: „Este puțin probabil ca la data aceea să fi existat o casă de trezorerie sau trezorerie în biserică (comunitate)”.

16. Hermann W. Beyer, „diakonos” TDNT 11, pag. 90; „Diaconii nu trebuie să fie clebetitori sau avari și nici gîlcevitori, nu iubitori de bani (avar) calități necesare aceluia care au intrare în multe familii și cărora li se încredințază administrarea de fonduri”.

17. Acest punct de vedere a fost exprimat de către Vincenzo Monachino în critica sa la dicționarul meu.

18. Chrisostom, Omilia 43 cu privire la I Corinteni (PG. 61.367): „Pavel spune: „Fiecare din voi să pună la o parte acasă”, și nicidecum „fiecare să aducă la comunitate, ca nu cumva cineva să se simtă rușinat pentru faptul că aduce ca dar o sumă mică”. Acest punct de vedere este susținut de J. Kosmetter, „Der Tag des Herrn in Neuen Testament”, Der Tag der Herrn, 1958, pag. 384.

19. vezi mai sus fn. 7.

20. William Barclay, „The Letters to the Corinthians”, 1956, pag. 182-183.

21. Un veac mai tîrziu, Justin Martirul spune că în timpul serviciului divin din ziua duminică, „cel care au și sînt dispuși, dau cît consideră ei că trebuie să dea; și ceea ce se strînge este deus la președinte” (I Apologia 67, ANF I, pag. 186).

22. J. B. Lightfoot, „The Apostolic Fathers” 1885, II, pag. 129, referindu-se la duminică remarcă în mod competent: „Ziua este în mod obișnuit numită „Mia Ton Sabbaton” — prima zi a săptămîinii — în Noul Testament. Cam pe la 57 d.Hr. desemnarea are loc în epistola Sf. Pavel (I Cor. 16,2) cînd de fapt ne-am fi așteptat cu certitudine să folosească expresia Ziua (kîrlake) dacă aceasta ar fi fost prezentă în vorbirea curentă”.

23. The Letters of Pliny, Cartea X, 96.

24. W. Rordorf argumentează că interzicerea hetaeriae a afectat numai cea de „a doua întîlnire a creștinilor” și nu întîlnirea lor din zorii zilei” (Sunday, pag. 203-204). De aici el ajunge la următoarea concluzie: „Sub prestinea legilor romane, creștinii au trebuit să renunțe la serviciile din zile de duminică seara dar pentru că la data aceea ei aveau deja un serviciu divin duminică dimineața, au putut să transfere în cadrul serviciului divin de dimineața celebrarea euharistiei, la care, probabil că n-au putut renunța”, (idem, pag. 253).

Serviciul divin de duminică dimineața a apărut deci, transferîndu-se Sfințel Cine de la serviciul divin de seara, la cel de dimineața, datorită interzicerii de către Traian a hetaeriei-et. Dacă aceasta ar fi adevărat, atunci, serviciul divin de duminică dimineața și-ar avea originea în presunții politice, deci din afara bisericii, și deci nu din motive reale teologice. Dar întrebarea este: „Se poate aplica oare interzicerea romană a asociațiilor din acel timp, la întreg imperiul pentru a determina o mutație unanimă și generală a celebrării Sfințel Cine de duminică seara, duminică dimineața? (Să notăm critica lui C. S. Mosna, punctului de vedere a lui Rordorf în a sa „Storia della domenica” pag. 101-105). Și o altă problemă și mai importantă și anume această interzicere se aplică în mod exclusiv întîlnirii de seara? Aceasta cu greu poate să fie construită pe

baza declarației: „quod ipsum facere desisse post edictum meum”, tradus astfel de către A. Mannaresi, „de la toate aceste lucruri ei s-au oprit după edictul meu” (L'Impero Romano e il Cristianesimo, 1914, pag. 107). Aceasta fiind concluzia raportului cu privire la întîlnirile lor, ea se referă în mod clar atît la întîlnirea de dimineață cît și la cea de seara. Aceasta este coroborată cu o altă scrisoare a lui Traian adresată lui Pliniu, în care împăratul refuză categoric să acorde permisiunea sa nici chiar pentru o asociație atît de legitimă și necesară ca asociația pompierilor (Cartea X, 39). Din cauza situației deosebite din Bitinia, așa cum scoate în evidență Marta Sordi, Traian a interzis chiar și asociațiile legale, „care erau de fapt permise și încurajate în restul imperiului (il Cristianesimo e Roma, 1965, pag. 143). Deci se pare că este numai logic ca interzicerea din Bitinia să fie extinsă la toate formele de întîlniri creștine. Dacă această concluzie este corectă (fapt pentru noi categoric) scrisoarea lui Pliniu nu ne oferă nici o indicație în legătură cu originea serviciului divin de duminică dimineața. De fapt vom, arăta că expresia lui Pliniu „stato-die” — o anumă zi stabilită — cu greu poate face referire la duminică”.

25. „Lex iulia de collegiis”, ca și „Senatus consultus” din anul 64 în Hr. interziceau întîlnirile hetaeriae (asociațiile prietenilor), dar aplicarea interzicerii depindea de împrejurări. (Cicero, De senectute/13,44f.). Pentru o discuție referitoare la hetaeriae, vezi Marta Sordi (fn.23) pag. 142-144.

26. Tertulian, Apologia 39, A.N.F. III, pag. 47; cf. de asemenea Apologia 37, unde Tertulian pledează pentru o legală recunoaștere a întîlnirilor creștine spunînd: „N-ar trebui oare creștinii... să aibă un loc printre asociațiile tolerate de lege, vînd că ei nu sînt de acuzat de astfel de crime ca cele ce de obicei sînt acuzate asociațiile ce sînt interzise de lege? (A.N.F. III, pag. 45). Păgînul Cecilius în piesa Octavius de Minucius Felix, acuză în mod repetat pe creștinii ca adunîndu-se și vorbind în secret (cf. cap. 9 și 10. A.N.F. IV. 177-178). Lucian de Samosata (cam pe la 165 d.Hr.) în satira sa, descrie pe Peregrinus, în timpul scurtei sale discuții cu creștinul Sirian ca un creștin thiasarckes (conducător al unei asociații „On the Death of Peregrinus”, L.C.L. pag. 11). Celsus (175 d.Hr) consideră de asemenea asociațiile sau congregațiile creștine ca „societăți secrete” (Origen Contra Celsus 1,1).

27. Pentru acuzațiile pe care păgînii le aduceau creștinilor vezi Justin Martirul I, Apologia 26,7; Athenagoras, Supplicatio 3; Teofilus din Antiohia, Ad Autolicum 1,3,4; Tertulian, Apologia 2; Minucius Felix, Octavius 8.

28. L. C. Mohlberg, „Carmen Christo quasi Deo”, Rivista di Archeologia Cristiana 14 (1937); 95; C. S. Mosna, Storia della domenica, pag. 98; A. Harnack, Die Lehre der zwölf Apostel, 1884, pag. 53; A. A. McArthur, „The Evolution of the Christian Year”, 1953, pag. 18.

29. W. Rordorf, Sunday, pag. 202-203.

30. Idem, pag. 195.

31. Iustin Martirul, Apologia 67. Pentru text și discuție vezi mai departe pag. 230.

32. Pentru o analiză mai profundă a scrisorii lui Pliniu, vezi Vincenzo Monachino, „Le Persecuzioni e la poiemica pagano — cristiana”, 1974 pag. 43-50: „scrisoarea este în adevăr un portret făcut cu prudență și eleganță, împotriva normelor juridice existente”. (idem, pag. 50).

33. Dio Cassius, Historia 69: vezi redarea bine documentată a lui A. Fuks, „The Jewish Revolt of 115-117”, Journal of Roman Studies 51 (1961): 98-104.

34. W. Rordorf, Sunday, pag. 194, arată în mod înțelept faptul că deoarece banii nu erau distribuți imediat, „din punct de vedere psihologic era mai bine ca banii să rămîin la fiecare contribuabil... căci pentru această colecție specială era mai bine ca comunitatea să nu se infîlțască (ca pentru alte colecte sau cum se făcuse pînă atunci)”.

35. A. Deissmann, „Light from the Ancient East”, 1927, pag. 309, speculează atunci cînd spune că în lumea romană prima zi a săptămîinii a fost probabil — o zi în care se făceau plățile pentru mulți dintre membrii comunității creștine, dar el admite totuși că nu există nici o mărturie pentru a susține această afirmație. Cu privire la interzicerea contribuției sau colectelor în Sabat a se vedea mai sus, fn. 7.

36. Filo din Alexandria, arăta cu emfază că în timp ce „fiecare țară și fiecare națiune și stat manifestă averstune față de o instituție străină, nu aceasta este situația ca Sabatul iudaic. Referindu-se la „întreaga lume locuită”, el ridică o întrebare hiperbolică: „Cine n-a dat pe față un respect deosebit pentru Ziua a Șaptea, ziua cea sfințită, odîndu-și și relaxîndu-se, aștindu-și de la lucru, el și vecinii săi, cel liber ca și sclavul și chiar și animalele sale?” (Vita Mosis 2,20); în mod asemănător Iosefus făcea următoarea afirmație la Roma: „Nu există nici un oraș al grecilor și al barbarilor, și nici al vreunei națiuni în care obiceiul nostru de a ne odihni în ziua a Șaptea, să nu fi pătruns” (Impotriva Apion 2,39). Seneca referindu-se la iudei se lamenta: „Între timp obiceiurile acestei națiuni blestimate au cîștigat o astfel de influență, încît sînt acum primite în toată lumea. Cei învinși au dat legi învingătorilor lor” (Citat de Augustin în „Ceteaua lui Dumnezeu”, 6,11); Să notăm cum Tertulian mustră pe romani pentru adoptarea de către aceștia a Sabatului iudaic (Ad Nationes 1,13).

Ereget

DUHUL ADEVĂRULUI. Din nou, în ultimele Sale cuvinte adresate ucenicilor Săi Domnul Hristos a asociat darul Duhului Sfânt cu adevărul.

„Și Eu voi ruga pe Tatăl, și El vă va da un alt Mîngietor, care să rămînă cu voi în veac și anume, Duhul adevărului“ (Ioan 14, 16—17).

„Cînd va veni Mîngietorul, Duhul adevărului are să vă călăuzească în tot adevărul“ (Ioan 16, 13).

Termenul „Duhul adevărului“ înseamnă Duhul sau Spiritul care comunică, transmite adevărul.

„Dar Mîngietorul, adică Duhul Sfînt, pe care-L va trimite Tatăl, în Numele Meu, vă va învăța toate lucrurile și vă va aduce aminte de tot ce v-am spus Eu“ (Ioan 14, 26).

Duhul Sfînt este divinul Învățător. El va aduce aminte ucenicilor toate lucrurile pe care Domnul Isus Hristos i-a învățat. El le va lămuri, le va clarifica însemnătatea lor, pe care ei n-o înțeleseseră mai înainte, deschizîndu-le noi perspective, noi orizonturi ce au fost mai presus de ei. Duhul nu avea să schimbe învățăturile Domnului Isus.

El va întemeia adevărul și înțelesul său deplin „nu cu vorbiri învățate de la înțelepciunea omenească, ci cu vorbiri învățate de la Duhul Sfînt“ (1 Cor. 2, 13).

În chiar inima credinței creștine se află respectul lui Dumnezeu pentru om ca ființă rațională și responsabilă. De aici și necesitatea ca oamenii să judece adevărul dintr-un punct de vedere inteligent și rațional. Dumnezeu respectă libertatea alegerii. Dumnezeu nu poate folosi metode sau să exercite presiuni care să violeze integritatea personală a omului și libertatea de a alege. Credința creștină este într-adevăr supranaturală, însă nu este niciodată irațională. Ea se recomandă singură minții omului. În cadrul ei, oscilațiile emoționale de moment nu pot forma baza unei alegeri sănătoase.

Distorsiunile și premisele false în experiența creștină trebuie combătute cu autoritatea adevărului Cuvîntului lui Dumnezeu. Cele mai raționale și mai inspirate mărturii ale descoperirii au fost date de Duhul Sfînt.

„Fiindcă mai întîi de toate, să știți că nici o prorocie din Scriptură nu se tilcuiește singură. Căci nici o prorocie n-a fost adusă prin voia omului; ci oamenii au vorbit de la Dumnezeu mînați de Duhul Sfînt“ (2 Petru 1, 20. 21).

„Impulsiunile Duhului Sfînt chiar la oamenii în adevăr inspirați, permit acestora să-și folosească aptitudinile raționale, în așa fel încît să nu fie despuiați de conducerea propriei ființe, așa cum se întîmpla în cazul preoților păgîni sub stăpînirea puterilor diabolice. Duhurile rele aruncau pe profeții lor în stări necontrolate de extaz. Dar Duhul Sfînt al lui Dumnezeu lăsa profeților Săi folosirea neîngrădită a capacității de a judeca și cînd, și cît de mult să vorbească, și niciodată nu i-a împins la vreo necuviință, în

Conduc de Duhul Sfînt

ceea ce privește subiectul, felul sau timpul vorbirii lor.“ (Starey op. cit).

Ce fel de adevăr prezintă Duhul Sfînt minților noastre în paginile Scripturii? Ce fel de Dumnezeu ne oferă Cuvîntul pentru adevărul nostru? „Cine are urechi să asculte ce zice bisericii Duhul“ (Apoc. 3, 22). Duhul va învăța adevărul despre Isus, despre Dumnezeu, despre om, cu încredere deplină și cu putere mîntuitoare. Fără această îndrumare și învățatură divină, apostolul Pavel vorbește despre acei care au „mîntea întunecată, fiind străini de viața lui Dumnezeu, din pricina neștiinței în care se află în urma împietririi inimii lor“ (Efes. 4, 18).

De ce avem nevoie pentru comunicarea adevărului și îndepărtarea greșelii? Nu este nevoie să fie create noi aptitudini. Nu avem nevoie de un adevăr recent inspirat, Dumnezeu a dat deja o descoperire a Cuvîntului Său prin profeți și apostoli.

„Căci Cuvîntul lui Dumnezeu este viu și lucrător, mai tăietor decît orice sabie cu două tăișuri: pătrunde pînă acolo că desparte sufletul și duhul, încheieturile și măduva, judecă simțirile și gîndurile inimii“ (Evr. 4, 12).

Conducerea Duhului redată aici nu este despărțită de procesul normal al unei minți care gîndește. În toată călăuzirea și învățatura primite prin Duhul Sfînt, gîndirea umană trebuie păstrată. Nu trebuie să ne refugiem într-o presupusă înțilnire cu supranaturalul în absența Cuvîntului descoperit al lui Dumnezeu din Scripturi.

Prin conducerea Duhului, Isus Hristos oferă Cuvîntul Său descoperit și vestit. Domnul Hristos, Adevărul în noi, corespunde celei mai înalte concepții cu privire la ce este adevărat. Nu există o conducere falsă a Duhului prin Cuvînt. Conducerea Sa trezește mîntea și astfel Biblia devine vie. Numai prin o accentuare echilibrată a Adevărului și a Duhului Sfînt poate fi Dumnezeu slăvit iar oamenii sfințiți prin adevăr.

„Dumnezeu v-a ales pentru mîntuire, în sfințirea Duhului și credința adevărului“ (2 Tes. 2, 13).

„Cuvîntul Adevărului, Cuvîntul lui Dumnezeu, Cuvîntul cuprins în Biblie, este instrumentul pe care Duhul Sfînt îl folosește în regenerare, însă regenerarea nu are loc decît atunci cînd Duhul Sfînt folosește Cuvîntul. Numai Cuvîntul scris însă nu va produce nașterea din nou, indiferent cu cîtă credință a fost el predicat sau răspîndit dacă Duhul cel viu al lui Dumnezeu, nu îl face o realitate vie în inimă“ (R. A. Torrey „The Holy Spirit“ pag. 74).

Pîinea noastră cea de toate zilele

Ne rugăm lui Dumnezeu să ne dea „pîinea... cea de toate zilele“ (Mat. 6, 11).

„Duhul este acela care dă viață, carnea nu folosește la nimic; cuvintele pe care vi le-am spus Eu, sînt duh și viață... Tu (Isus) ai cuvintele vieții veșnice“ (Ioan 6, 63. 68).

Toți avem nevoie de Cuvîntul lui Dumnezeu care să ne dea putere, ca să fim „născuți din nou nu dintr-o sămîntă care poate putrezi ci dintr-una care nu poate putrezi, prin Cuvîntul lui Dumnezeu, care este viu și care rămîne în veac“ (1 Petru 1, 23).

„El de bună voia Lui, ne-a născut prin Cuvîntul adevărului, ca să fim un fel de pîrgă a făpturilor Lui. De aceea lepădați orice necurăție și orice revărsare de răutate și primiți cu blîndețe Cuvîntul sădit în voi, care vă poate mîntui sufletele“ (Iacov 1, 18. 21).

Primim viață, primind Cuvîntul prin Duhul Sfînt. Nimic nu este mai important pentru creșterea spirituală decît a păstra Cuvîntul și Duhul împreună în timpul studiului Bibliei. Aceasta este înțilnirea divină despre care vorbește Biblia. Adevărul divin nu este niciodată o simplă idee pe plan intelectual în jurul căreia se pot isca discuții. El este un mesaj divin trimis de la Dumnezeu: vrednic de încredere, pe care te poți baza și prin care omul nu este niciodată înșelat. Deoarece Dumnezeu Își respectă întotdeauna cuvîntul dat, făgăduințele și profețiile cu privire la Biblie sînt adevărate și de nezdruccinat.

„Căci toți cei ce sînt călăuziți de Duhul lui Dumnezeu sînt fii ai lui Dumnezeu. Însuși Duhul adevăratește împreună cu duhul nostru că sîntem copii ai lui Dumnezeu“ (Rom. 8, 14. 16).

Cum da oare mărturie Duhul Sfînt împreună cu duhul nostru? Duhul Sfînt ia adevărurile despre Isus Hristos, despre lucrarea Sa, despre Cuvîntul Său și produce o experiență în armonie cu și în ascultare de acel Cuvînt. Duhul Sfînt ne asigură deci, că Cuvîntul Scripturii este întruchiparea unei speciale descoperiri divine, chiar Cuvîntul și Adevărul lui Dumnezeu. Duhul Sfînt nu dă mărturie asupra unor lucruri false. Această mărturie poate fi înțeleasă atît de cel înțelept cît și de cel mai simplu, de cel învățat și de cel neștiutor. Experiența noastră spirituală răspunde în mod precis Cuvîntului lui Dumnezeu. Putem înțelege o comunicare inteligentă între Dumnezeu și noi, între viața Sa și viața noastră. Ceea ce făgăduiește Dumnezeu și

a realizați în și prin Isus Hristos este în adevăr transpus în realitate și în viața noastră.

Omul firesc nu poate deslăși adevărurile Cuvîntului deoarece ele se înțeleg numai spiritual. A înțelege în experiența vieții noastre că Isus Hristos este „făcut de Dumnezeu pentru noi înțelepciune, neprihănire, sfințire și răscumpărare” (1 Cor. 1, 30), este o dovadă convingătoare a adevărului despre Dumnezeu și Fiul Său.

Una din cele mai mari nevoi ale zilei de azi este de a ne păstra spiritualitatea și foamea după Cuvîntul lui Dumnezeu. Folosirea limitată a Cuvîntului cel viu al lui Dumnezeu constituie una dintre primele diile bisericii. Oamenii citesc Biblia însă o supun controlului și înțelepciunii lor „superioare”, fără călăuzirea Duhului Sfînt. Noi, creștini fiind, sîntem chemați să prezentăm oamenilor realitatea adevărului lui Dumnezeu și deci să punem în practică puterea sa.

„Duhul este unit cu Cuvîntul nu numai prin faptul că Duhul conduce intelectul spre înțelegerea corectă a cuvintelor și faptelor din Scriptură, ci și prin aceea că El aduce realitatea puterii lui Isus Hristos în viața oamenilor pe măsură ce aud și se identifică cu cuvîntul rostit despre cruce”. (Lewis B. Smedes „All Things Made New” pag. 181).

Cuvîntul lui Dumnezeu caută să pună stăpînire pe inima și viața celui ce îl citește cu o putere morală și spirituală ce nu poate fi găsită în orice altă carte. Din această cauză el aduce siguranță aceluia ce sînt conduși de Duhul Sfînt. Ei nu vor renega adevărul în ziua încercării și a îngrijorării. Duhul Sfînt nu a fost niciodată dat pentru a ne bucura de El ca de ceva de lux, doar pentru ocazii speciale. El a venit ca oamenii să fie transformați în copii ai lui Dumnezeu și să fie conștienți de acest lucru. El determină o ascultare bucuroasă de poruncile lui Dumnezeu, o slujire iubitoare a celor din jur și sacrificiu pentru Împărăția lui Dumnezeu.

Cîteodată oamenii sînt ispițiți să piardă încrederea în biserică. Numai un creștin condus pe calea adevărului de Duhul Sfînt, va putea tolera defectele bisericii și în același timp să se așeze sub influența ei. Avem nevoie să ne reamintim, în aceste timpuri, că cel care critică greșelile bisericii se îndepărtează adesea de adevăr. A fi condus de Duhul Sfînt aceasta face ca oamenii să se adune laolaltă. Acest lucru îi îndeamnă să treacă cu vederea erorile de înțelegere și greșelile oamenilor păcătoși. Acest lucru îi îndeamnă să suporte cu iubire greșelile altora, să se roage împreună și să dea mărturie împreună despre adevărul lui Dumnezeu.

Atunci cînd oamenii părăsesc ostentativ rîndurile bisericii, din cauza a ceea ce ei pretind a fi ipocrizie,

ei părăsesc de asemenea adevărul lui Dumnezeu. Efortul de a rămîne în adevăr prin hotărîri luate în izolare, nu poate reuși. Ori de cite ori oamenii aleg să se despartă de biserică lui Dumnezeu, avînd ideea greșită că adevărul încă rămîne în ei, greșesc!

„Eu sînt Lumina lumii; cine Mă urmează pe Mine, nu va umbla în întuneric ci va avea lumina vieții” (Ioan 8, 12).

„Să ținem fără șovăire la mărturisirea nădejdii noastre, căci credincios este Cel ce a făcut făgăduința. Să veghem unii asupra altora, ca să ne îndemnăm la dragoste și la fapte bune. Să nu părăsim adunarea noastră cum au unii obicei; ci să ne îndemnăm unii pe alții și cu atît mai mult, cu cît vedeți că ziua se apropie” (Evr. 10, 23-25).

Mare parte din teologia contemporană a pierdut credința în Biblie ca fiind Cuvîntul lui Dumnezeu. Oamenii preferă o metodă existențială de a ajunge la adevăr, respingînd adevărurile obiective ale Bibliei. Această poziție susține că adevărul nu rezidă în declarațiile verbale, raționale, credale ale Scripturii. Ni se spune că cuvîntul scris și vorbit al Bibliei nu este Cuvîntul lui Dumnezeu. În acest fel, oamenii resping istoricitatea unei mari părți a Bibliei: relatarea istorică a creațiunii, a căderii omului și mare parte din ceea ce este istorie privitor la Domnul Isus în Evanghelie.

Poziția creștină tradițională susține că declarațiile doctrinale și învățăturile scrise, precum și evenimentele istorice sînt în totul vrednice de încredere. Deoarece oamenii trăiesc în planul istoriei, revelația și răscumpărarea au loc în acest plan. Deoarece omul este făcut după chipul lui Dumnezeu, cu putere de a raționa și a judeca, Dumnezeu vorbește omului în acest plan. A studia deci pentru a cunoaște adevărul în mod rațional și spiritual nu este o experiență mistică. Conducerea Duhului prin Cuvîntul dat, face ca această comunicare rațională a adevărului să fie dinamică.

Teologia contemporană afirmă că Dumnezeu dă viața nu și doctrină. Dar atunci cînd Isus Hristos a promis că Duhul Sfînt va conduce pe urmașii Săi în „tot adevărul”, aceasta este o formă de declarație care include și cunoștința rațională. Dacă natura umană nu este constituită în mod rațional este greu chiar să înțelegem cum poate ajunge Dumnezeu la om. Căci dacă Dumnezeu este cunoscut, însă nu se spune nimic, nu sîntem noi atunci la granițele misticismului și spiritismului? Nu sîntem noi lăsați fără un test obiectiv al adevărului? Și dacă se spune ceva, însă Dumnezeu nu este cunoscut, nu este oare aceasta numai o religie teoretică? Poate fi vreo comunicare fără cunoștința vorbită sau scrisă în forma unor idei și afirmații așa cum găsim în Biblie? Acolo unde mințile se întîlnesc nu trebuie oare

folosit un limbaj comun? Dacă nu recunoaștem funcția unui limbaj comun, a cuvintelor vorbite sau scrise, ce pot fi înțelese, atunci nu trebuie să ignorăm noi oare și mințea ca o parte esențială a chipului lui Dumnezeu?

Ceea ce trezește credința este atît cunoștința cît și conducerea Duhului Sfînt. Credința creștină presupune o voce rațională, inteligentă și fericită, a lui Dumnezeu din paginile Sfintei Scripturi. Problema fundamentală este aceea dacă Dumnezeu poate comunica cu omul prin facultățile cu care l-a înzestrat la creație. Adevărata barieră între om și Dumnezeu este păcatul și nu cunoștința rațională. Nu ar trebui să uităm niciodată că omul a fost modelat la creație pentru comuniune spirituală și morală cu Dumnezeu, pentru ascultare de voința Sa și de poruncile Sale, transmise mai întîi oral și apoi scrise de Dumnezeu pe cele două table de piatră.

Ca o măsură de apărare împotriva oricăror forme de spiritism și antinomianism, Dumnezeu a lăsat Cuvîntul Său în Biblie, ca fiind singurul izvor demn de încredere al adevărului doctrinal. Aceste învățături și adevăruri, unesc gîndul lui Dumnezeu cu al omului. Cuvîntul scris al Scripturii este vocea infailibilă a lui Dumnezeu adresată omului.

În ultimii ani a avut loc în lume o reînviare spirituală. Mii de oameni caută să trăiască o experiență supranaturală sub numele „Dumnezeu” sau „Isus Hristos”. Acești oameni nu mai sînt mulțumiți cu a-bordarea clasică a religiei. Ei caută o conștiență mai adîncă și o cunoștință mai intimă a lui Dumnezeu. Aflîndu-se la baza tuturor acestor experiențe, Biblia trebuie să fie recunoscută și acceptată ca autoritate.

Creștinismul, ne asigură unii este o viață și nu un crez sau o doctrină, ci... o întîlnire cu supranaturalul. Dar nu trebuie să existe nici un conflict între o gîndire corectă și o viață corectă. Ci din contră nu este necesar a îndepărta pendulul credinței de la doctrină spre a-l apropia de Dumnezeu sau de Domnul Isus Hristos. Călăuzirea creștinilor de către Duhul Sfînt în „tot adevărul” nu lasă nici o îndoială cu privire la valoarea învățăturilor biblice.

Adevărata deosebire pe care oamenii trebuie să o facă între a susține o teorie a credinței creștine, și... a trăi acea teorie, nu este între doctrină și viață; căci cel ce va face „voia Lui, (voia lui Dumnezeu), va ajunge să cunoască dacă învățătura este de la Dumnezeu” (Ioan 7, 17). Aceasta nu poate însemna că, dacă viața este trăită în mod drept în Hristos Isus, atunci doctrina și învățătura Bibliei nu mai au importanță. Domnul Isus Hristos spune că dacă oamenii vor trăi în armonie cu adevărul biblic pe care ei îl cunosc deja, vor avea

siguranță și vor fi conduși spre mai multă lumină și adevăr.

Problema este aceea că oamenii nu transpun adevărurile biblice pe care le cunosc, într-o trăire adecvată. De asemenea nu este vorba de o deosebire între viață și doctrină, ci între viața care rezultă din doctrină sau învățătura adevărată și aceea care rezultă din doctrina falsă sau chiar din lipsa doctrinei. Este clar că deoarece Duhul Sfânt ne conduce în „tot adevărul”, nu se datorește credincioșiei noastre față de adevăr faptul că devenim mai puțin asemenea lui Isus Hristos. Problema nu este între legea iubirii și Legea Celor Zece Porunci, ci între doctrina adevărată și cea falsă. Cărțile și disputele care au avut loc de-a lungul secolelor asupra acestui subiect, arată deosebirea dintre adevăr și greșeală, și nu deosebirea dintre doctrină și viață. Învățăturile Bibliei și conținutul rațional al Bibliei au fost în mod constant forțate ale bisericii împotriva greșelii și apostaziei.

Starea actuală a lumii creștine indică o îndepărtare tragică de adevărurile obiective și de învățăturile Bibliei, precum și de Legea Morală a lui Dumnezeu. Este regretabil că cei care se pretind creștini, își exprimă îndoiala cu privire la accentul ce trebuie pus pe învățăturile Bibliei. Iar dacă aceasta este calea spre finala învioreare spirituală în lume și în biserică, atunci mai este oare nevoie să mai spunem și altora ce credem și ne învățăm Biblia cu privire la adevăr?

Strigătul „dogmatism” are de-a face cu atitudinile oamenilor și nu cu învățături. Dintre toate mișcările moderne de reinvioreare religioasă, aceea care păstrează doctrina biblică se apropie cel mai mult de adevărul lui Dumnezeu. Acea mișcare religioasă, care pune întrebarea: Pe ce adevăruri și învățături biblice stăm, aceea este mai aproape de a auzi vocea lui Dumnezeu decât toate pretențiile de comunicări spiritiste neînțelese. Acesta este unul din testele care determină dacă cineva este condus de Duhul, dacă se mișcă mai mult și tot mai mult în lumina lui Dumnezeu, sau... spre întuneric.

„La lege și la mărturie! Căci dacă nu vor vorbi așa, nu vor mai răsarî zorile pentru poporul acesta.” (Is. 8, 20).

Cît de multă eroare sau îndepărtare de adevărurile Cuvîntului lui Dumnezeu este permisă? Cît trebuie omis din doctrina biblică în cursul unei mișcări de „învioreare” pentru a ajunge la iubire? Ce încercări să realizeze reformatorii moderni? Caută ei să găsească adăpost în niște termeni vagi despre doctrină în locul Domnului Hristos? Acum este momentul să întrebăm dacă o mișcare de reinvioreare religioasă este considerată ca fiind reușită datorită adevărurilor pe care

le conține sau a adevărurilor pe care le emite?

A vesti adevărul biblic în puterea Duhului Sfânt înseamnă a chema pe oameni să gîndească și să decidă de partea cui să ia poziție în marea luptă dintre adevăr și minciună. Conducerea de către Duhul Sfânt nu se realizează prin colorarea adevărurilor biblice. Cu siguranță că un om poate păstra în mod dogmatic doctrina, fără Duhul Sfânt. Însă niciodată doctrina nu a fost mai mult atacată de oameni ca atunci cînd păcatul se înmulțește și cînd compromisul se instalează în viața de creștin.

Izvorul autorității bisericii este Biblia și Duhul Sfânt. Adevărul Scripturii nu se schimbă. Timpul nu nimicește relația sa față de viață. Creștinii conduși de Duhul Sfânt vor descoperi că însuși Cuvîntul lui Dumnezeu transformă viața. În viață, ascultarea va fi în armonie, și nu în opoziție cu Cuvîntul lui Dumnezeu.

Doctrina Bibliei nu a fost modificată pentru a se armoniza cu cerințele specifice ale denominațiunii noastre. Biserica a crescut datorită primirii necondiționate a adevărului biblic. Acesta trebuie să îmbrace amvoanele noastre cu o autoritate ce nu se bazează pe oameni. Adevărul biblic sănătos nu va restringe niciodată libertatea. Cu toate acestea adevărul și doctrina biblică limitează pe oameni. Afirmațiile pe care le facem pe baza Cuvîntului lui Dumnezeu, sînt într-adevăr limitative. Același lucru îl face însă și legea gravitației. Tot astfel legile ce controlează circulația sanguină din corp. Tot astfel sînt și toate celelalte legi ale lumii naturale.

Nu există alte alternative. A cerca Scripturile sau conducerea Duhului Sfânt și a-ți aduce viața în armonie cu ele sînt lucruri vitale pentru puterea noastră spirituală. Permișunea de a crede și a urma drumul pe care-l alegi poate deveni unul dintre factorii cei mai distructivi din experiența noastră creștină. Biserica ale cărei învățături îndeamnă la o viață de ascultare, de curăție și iubire sub conducerea Duhului Sfânt, va fi biserica ce va reda lumii adevărul lui Dumnezeu. Iar în ceea ce privește marea luptă dintre Hristos și Satana, cu cît va fi mai profundă și mai zeloză studierea Cuvîntului lui Dumnezeu, și vom asculta de el, cu atît vom slăvi pe Dumnezeu mai mult și ne vom îndeplini misiunea în această lume.

Problema doctrinei sau a învățăturii celei drepte, este legată de întrebarea ce se ridică și anume, cărei biserici să i te alături, chiar dacă testul doctrinal al părții bisericești va fi nedefinit și considerat ca lipsit de importanță și chiar dacă oamenii se vor adresa lui Isus în întunericul acestei lumi.

Fiecare merge într-o direcție diferită, în ceea ce privește adevărul doctrinal, fiecare sperînd să ajungă în final la porțile cerului și să primească intrarea în Împărăția lui Dumnezeu.

Cred că ar crește numărul membrilor bisericii, dacă am elimina învățăturile ce supără, aducînd astfel sub un singur acoperămint pe oricine cheamă Numele lui Isus Hristos. Cu toate acestea însă ar fi păcat să fim conduși pe căi greșite prin atitudini ambigue despre adevărul lui Dumnezeu, crezînd că ne aflăm în siguranță, în timp ce de fapt, sîntem departe de Dumnezeu îndreptîndu-ne spre întuneric și prăbușire veșnică.

„Nimic nu dorește el (Satana) mai mult decît să distrugă încrederea în Dumnezeu și în Cuvîntul Său... Dumnezeu a dat în Cuvîntul Său... adevărurile cele mari care au de-a face cu mîntuirea noastră... Cu ajutorul Duhului Sfânt, care este făgăduit tuturor aceluia care caută în sinceritate, orice om poate înțelege aceste adevăruri pentru sine, Dumnezeu a dat oamenilor o temelie puternică pe care să-și așeze credința.” (T.V. 482—483).

Nu ar trebui să fie nici un conflict între Cuvîntul descoperit și mintea omului. Duhul Sfânt poartă autoritatea Cuvîntului către mintea și viața credinciosului. Fiînd convins, luminat și condus, credinciosul este mulțumit de faptul că Dumnezeu i-a vorbit în Cuvîntul Său. El este acum convins că singurul lucru pe care-l poate face este să păzească acest Cuvînt. Neprihănirea în viață și puterea de a asculta poruncile lui Dumnezeu își au temelul în Scriptură. Adevărul Scripturii este acela care trebuie să devină viu, și nu un alt fel de adevăr. Dumnezeu caută mult să influențeze și să schimbe pe oameni prin Cuvînt și prin Duhul Sfânt.

Pentru creștin nu există o autoritate facultativă. Sub inspirația Duhului Sfânt, toate cărțile Bibliei au fost scrise într-o înșiruire solemnă pentru a-și aduce tributul adevărului lui Dumnezeu. Prin credința ce lucrează prin iubire prin sfințirea și conducerea Duhului Sfânt în adevăr, creștinul știe că a trecut de la moarte la viață, de la nesiguranță la adevărul cel viu. Împreună cu apostolul Pavel el poate spune:

„Știu în cine am crezut. Și sînt încredințat că El are putere să păzească ce I-am încredințat pînă în ziua aceea. Dreptarul învățăturilor sănătoase pe care le-ai auzit de la mine, ține-l cu credința și dragostea care este în Hristos Isus. Lucrul acela bun care îți s-a încredințat, păzește-l prin Duhul Sfânt, care locuiește în noi.” (2 Tim. 1, 12—14).

Pastor:
Dumitru Popa

MONUMENTUL TIMP

„El — Dumnezeu — a lăsat o aducere aminte a minunilor Lui, Domnul este îndurător și milostiv.“ (Ps. 111 4).

Un monument este „o operă de sculptură sau de arhitectură, destinată să perpetueze amintirea unui eveniment sau personalități remarcabile; este ceva grandios, măreț, impunător...“¹

Pe lângă monumentele ridicate de om, precum și cele ale naturii, ne-a fost dat și un alt monument, de o însemnătate vitală și anume „MONUMENTUL TIMP“.

Deși omul este o ființă limitată, Dumnezeu l-a înzestrat cu facultatea de a percepe, de a sesiza, de a cunoaște, de a înțelege — cu ajutorul organelor de simț și al gândirii — fenomenele lumii exterioare.

Ființele umane percep numai un segment restrâns din sfera realității. Urechea cea mai fină nu sesizează decât undele sonore cu o frecvență între 30—30.000 de vibrații pe secundă. Unele animale percep o gamă mult mai largă de sunete.

Lumina vizibilă reprezintă o porțiune foarte mică din întregul spectru electromagnetic. De o parte și alta a luminii vizibile se găsesc zonele de infraroșu, iar dincolo de ele alte radiații, mai lungi și mai scurte, imperceptibile omului în mod direct. Cu ajutorul instrumentelor, unele din aceste radiații pot fi strămutate, transformate în lumină vizibilă.

În domeniul gândirii și al ideilor, experiența impune limitări asemănătoare. Instrumentele cu care puterea extinde scara percepției noastre sînt „simbolurile“. Dumnezeu nu stă la îndemîna percepției directe a experienței omului. Prin „simbol“ înțelegem un semn, un obiect, o imagine, sau un procedeu expresiv prin care reprezentăm în mod convențional un obiect, o ființă, o noțiune, o idee, o însușire, un sentiment, ceva ce arată, se indică, ceva dincolo de el însuși.

Despre simboluri se vorbește în literatură, în artă, în matematică, în chimie și în mod deosebit în religie. Simbolistica este una din ramurile teologiei. Simbolurile cele mai folosite sînt cuvintele.

Definit ca „homo-sapiens“ ne referim la omul care gîndește: „homo-faber“ este omul care lucrează. El poate fi numit și utilizatorul de simboluri, aceasta fiind o funcție a calităților sale de „sapiens“ și „faber“. Probabil că nici o idee abstractă nu poate apărea fără folosirea simbolurilor.

Dacă așa stau lucrurile, tot ce poate spune omul despre Dumnezeu

este simbolic, iar Domnul Hristos Cel intrupat, Omul desăvîrșit, este simbolul creștin cel mai înalt! El a spus despre Sine Însuși: „Cine M-a văzut pe Mine, L-a văzut pe Tatăl“ (Ioan 14, 9).

Isus din Nazaret a fost un „EVENIMENT-FEREASTRĂ“ către Dumnezeu. El a arătat spre Dumnezeu în așa fel, cum nu a putut-o face nimeni altul, nici înainte, nici după El.

În Vechiul Testament sanctuarul și mai tirziu templul, împreună cu mobilierul și toate serviciile lui, aveau o funcție simbolică, prefigurativă. Modelul pămîntesc reflecta realitățile cosmice.

„Sanctuarul este o parabolă dramatizată a procedurilor lui Dumnezeu cu omul. Este o istorie în imagini, Evanghelia în simburile ei, mîntuirea în rezumat. Este o figură, dar ceva mai mult decît un chip. Este o umbră, dar nu întuneric, dimpotrivă, este chiar o reflectare a luminii cerului. A-l studia înseamnă a urmări gîndurile pe care Dumnezeu le-a avut cu el. A pricepe toate amănuntele lui, înseamnă a cuprinde adîncimea bogăției lui Dumnezeu și a înțelepciunii Lui“.²

„O casă vorbește prin: virtutea destinației ei utilitare, prin frumusețea ei, prin mobilierul ei și prin simbolistica ei. Așa vorbește Casa lui Dumnezeu... Arhitectul Universului a desprins acest spațiu convenabil din ceruri și l-a delimitat aici pe pămînt, într-o mișcare continuă. I-a dat formă, l-a închis, l-a protejat, l-a îmbrăcaț într-o textură cromatică potrivită timpului și așezării geografice din Orient“.³

„Botezul și Sfînta Cină din Noul Testament, sînt de asemenea simboluri.“ Botezul este o orînduire evanghelică — care prin ilustrarea morții, înmormîntării și a învierii lui Hristos — demonstrează că cel botezat renunță în mod solemn la păcat, își asumă în mod voluntar crucificarea eului, și fiind acceptat în legămîntul harului, el devine membru viu, curățit de păcat, al Corpului lui Hristos.

„Botezul prin semnificația lui intrinsecă, reînvie totdeauna adevărul că, Evanghelia își are rădăcinile ei în moartea, ispășirea și învierea Domnului Hristos. Astfel botezul are o dublă însemnătate: este o restire simbolică a esenței Evangheliei, totodată o asigurare pentru păcătos că, prin „EVENIMENTUL-HRISTOS“, Dumnezeu l-a asigurat de o viață nouă.“⁴

„Orînduirea botezului și a Cînei Domnului sînt doi stîlpi monumentali: unul în afară și altul înlăun-

trul bisericii. Pe aceste orînduiri Hristos a înscris Numele Dumnezeu-lui cel adevărat.“⁵

„Rînduiala Cînei Domnului s-a dat pentru a comemora liberarea cea mare săvîrșită prin moartea lui Hristos. Pînă va veni El în slavă și putere, trebuie să se serbeze această instituție. Ea este mijlocul prin care marea Lui lucrare pentru noi se păstrează proaspătă în amintire.“

„Ambele orînduiri arată în două direcții. Paștele aminte de eliberarea din robia egipteană, dar arată și către Mielul lui Dumnezeu care va să vină să ridice păcatul lumii“ (Ioan 1, 29). Cina Domnului ne aduce aminte de EVENIMENTUL-GOLGOTA, care ne-a scăpat din robia păcatului, dar arată și înainte către Nunta Mielului, cînd Planul lui Dumnezeu se va realiza în întregime.“⁶

Mai există un simbol biblic, pierdut de majoritatea lumii creștine, care merită mai mult decît o remarcă în trecut. De fapt, acesta face obiectul acestui articol. Acesta este un „EVENIMENT-FEREASTRĂ“, care în loc de obiecte sau ritualuri implică „TIMPUL“.

La sfîrșitul lucrării Sale de creație în spațiu — inclusiv facerea omului — Dumnezeu a creat o zi, deosebind-o de toate celelalte zile ale săptămîinii, ca UN MEMORIAL AL ACTIVITĂȚII SALE CREATOARE. În felul acesta ziua respectivă a devenit un simbol al Lui, intrucît capacitatea de a crea, constituie unul din atributele majore ale lui Dumnezeu.

Preferînd TIMPUL în locul unui obiect în spațiu, Dumnezeu a ales pentru Sine un „simbol“ adecvat. TIMPUL joacă un rol fundamental în toate domeniile vieții noastre. Timpul este un apanaj dăruit nouă tuturor de Dumnezeu, prin faptul că trăim. El face parte din cele trei măriimi fundamentale: lungime, masă, timp, dar se deosebește de primele două, prin caracterul său ireversibil. TIMPUL este unidimensional, el nu este extensibil. Nu se poate realiza un etalon material de timp, cum ar fi metrul-etalon pentru lungime, sau kilogramul-etalon pentru masă. Cînd spunem „TIMP“, spunem eternitate, spunem o scurgere succesivă de momente; spunem durată, vreme, minute, ore, zile, săptămîni, luni, ani, decenii, secole și milenii. „TIMPUL este forma fundamentală de existență a materiei în continuă dezvoltare“, spune dicționarul.

TIMPUL ca și DUMNEZEU, este necondiționat. Omul nu poate stăpîni sau modifica timpul; nu poate

decît să i se supună. Nici măcar nu-l poate defini; îl poate doar simți. Timpul este esența vieții; el este „imaginea eternității”, spunea Platon. După Pericle este „cel mai învâțat dintre toți sfinții”, „este dascălul și învățătorul tuturor”. Seneca spunea că este „ultima înormintare a tuturor lucrurilor, este stăpînul ce întrece puterea tuturor zeilor”; este „un arhitect abil”; este „doctorul sufletului”; este „sur pe care-l bați cu efigia muncii tale”, spunea marele Iorga; este „stofă prețioasă din care ne e făcută viața”; este „larva fluturului veșniciei”. TIMPUL este o succesiune neîntreruptă a actelor energiei divine, unul din atributele, sau una din operațiunile divinității.

TIMPUL ca și DUMNEZEU, are prioritatea asupra tuturor valorilor și eforturilor omului. Timpul rezistă oricărei încercări de a fi transformat într-un obiect. Ceea ce poate fi transformat într-un obiect, se poate stăpîni și folosi. Dumnezeu nu poate fi obiectul omului.

„Dacă noi sîntem atît de obișnuți cu timpul nostru de pe Terra, pe alte planete — vorbind chiar numai de sistemul nostru Solar, fără să amintim altele — unitățile de timp, anul și ziua diferă mult.

— Pe Marte — planeta vecină cu Pămîntul, ziua este de 24 de ore și 37 minute; în schimb anul este de aproape două ori mai lung, de 687 zile.

— Pe Venus — vecină cu planeta noastră, de cealaltă parte spre Soare, (avînd particularitatea că se învîrtește în jurul acei sale învers decît pămîntul și toate celelalte planete), anul este mai scurt decît al nostru, este numai de 224,7 zile; în schimb ziua este egală cu 30 de zile terestre, cît o lună de-a noastră.

— Pe Mercur — planeta cea mai apropiată de Soare, anul este de numai 88 de zile; în schimb ziua este de 58,7 zile pămîntești.

— Pe Jupiter — care este mult mai mare și mai îndepărtată decît cele amintite mai sus, anul este egal cu 11 ani și 315 zile pămîntești, în schimb ziua este de numai 10 ore, datorită unei mișcări de rotație foarte rapide.

— Pe Saturn — planeta cu inele, o zi are doar 10 ore și 14 minute, dar anul este mult mai lung, durînd 29½ ani terestri. O viață de om îndelungată de pe Pămîntul nostru ar însuma cel mult trei ani saturnieni.

— Pe Uranus — durata vieții unui om de pe Pămînt de aproximativ 70 de ani, ar echivala cu 5.580 de ani, cît a durat întreaga istorie a omenirii.

— Pe Neptun — anul are o durată de aproape 165 de ani de ai noștri.

— Pe depărtatul Pluton — anul are o durată de 247 de ani terestri...⁷

Revenînd însă la planeta noastră Pămînt, să presupunem că raportul creației din Geneza 2,1-3 ar fi sunat în felul următor: „Astfel au fost sfîrșite cerul și pămîntul și

toată oștirea lor. Și Dumnezeu a pus deoparte o piatră mare neagră. Dumnezeu a binecuvîntat piatra neagră și a sfințit-o, pentru a aduce aminte tuturor oamenilor de prețutîdeni că, El a creat toată lumea”.

Ce consecințe ar fi avut sfințirea unui astfel de simbol ?

Cu siguranță că drumurile lumii, cel puțin ale credincioșilor, s-ar fi îndreptat toate spre locul unde s-ar fi aflat această piatră neagră, care ar fi fost acoperită cu mult aur, argint și pietre prețioase. Dacă ar fi avut dimensiuni acceptabile, ar fi fost purtată în procesiuni solenne, venerată, adorată și acoperită cu daruri. Dacă piatra ar fi fost făcută în bucăți mici și împărțită printre credincioși, cît ar fi valorat o bucată la negru? Posedarea unei bucățele ar fi adus avantaje fabuloase, inclusiv scutirea de pelerinaje lungi și costisitoare... Pietricica ar fi putut fi atrînată de-asupra patului, în jurul gîtului, fixată la bordul mașinii, sau purtată în buzunar — desigur buzunarul din stînga, de-asupra inimii — unde ar fi putut devia chiar și un glonte. Iădeal ar fi fost, dacă obiectul venerației ar fi putut fi purtat oriunde și oricînd. Dar dacă Dumnezeu ar degenera într-un bun, într-un idol, atuncî închinarea nu mai are nici o valoare. Acolo unde Dumnezeu dispăre, El este înlocuit în mod inevitabil de o multime de zeițăi.

Pentru a preveni idolatria, Dumnezeu a ales ca simbol al creației UN MONUMENT DIN TIMP. În felul acesta El „a lăsat o aducere aminte” — UN MONUMENT — „a minunilor Lui...” (Ps. 111, 4).

Adevărata închinare nu are de-a face cu obiectele, nici măcar cu obiectele temporale, ci cu poziția pe care cineva o are în fața lui Dumnezeu. Iar poziția adevătată a creaturii față de Creator este aceea de a onora prioritatea divină. Ori de cîte ori Dumnezeu ia comanda, omul trebuie să asculte, căci „ascultarea face mai mult decît jertfele, și păzirea Cuvîntului Său, face mai mult decît grăsimile berbecilor” (1 Sam. 15, 22). Cînd Dumnezeu vorbește, omul trebuie să ia seama. O astfel de atitudine față de Creator, cuprinde și condiționează fiecare aspect al existenței noastre.

Astfel, „EVENIMENTUL — FE-REASTRA” — ziua a șaptea de Sabat — funcționează nu numai ca indicînd asupra unui adevăr, ci stabilînd și o anumită calitate a existenței. Ziua sfințește întreaga săptămînă. „În concepția iudaică trecerea de la atmosfera festivă la cea a cotidianului nu se face brusc. Ziua care urmează unei sărbători poartă un nume care o deosebește de celelalte, nume, care la prima privire pare oarecum bizar: „ISRU-HAG” — „legați sărbătoarea”. Aceste două cuvinte apar în Psalmul 118, 7: „...legați cu funii sărbătoarea de coarnele altarlui”. Acesta este un apel de a nu lăsa să se sape o prăpastie între clipele sărbătorii ce a trecut și viața obișnuită în care se pășește.

„Între 'sînt' și 'cotidian' există o interdependență. Impactul zilelor de sărbătoare, trebuie resimțit și în celelalte zile ale săptămînii. Adevărații tudei, a doua zi după sărbătoare, refuză viața cenușie, cotidianul, banalul, obișnuitul, rutina; ei doresc să lege sărbătoarea de coarnele altarlui, să-i simtă parfumul, să-i asculte ecoul, să-i urmeze învățătura.

„Așa este și cu Sabatul. El nu este praznuul la începutul săptămînii, ci la sfîrșitul ei, ca o încoronare, ca un rezultat firesc al celor șase zile de muncă. El este un fel al săptămînii și fiecare zi a cotidianului poartă un nume în raport cu distanța la care se află de Sabat. (Luni se numește „a doua zi” a Sabatului și marți e „ziua a treia”, iar vineri e „ziua a șasea”. Toate laolaltă sînt etape în vederea pregătirii zilei care dă vieții un sens, un ideal. În felul acesta se împlinește o altă fațetă a idealului iudaic: „ARMONIA TIMPULUI”⁸.

Cînd Dumnezeu este pe primul loc în viața noastră, atunci orice discuție încetează! **Întrebarea pe care aș dori să ne-o punem în modul cel mai serios este următoarea: „Îi vom permite lui Dumnezeu să fie „Dumnezeul vieții noastre?”** Psalmistul spunea despre El: „Ziua Domnului îmi dădea îndurarea Lui, iar noaptea cîntam laudele Lui, și înălțam o rugăciune DUMNEZEULUI VIEȚII MELE” (Ps. 42, 8)

Porunca privind ziua Simbetei arată către acțiunea creatoare a lui Dumnezeu. „Căci în șase zile a făcut Dumnezeu cerurile, pămîntul și marea și tot ce este în ele, iar în ziua a șaptea S-a odihnit. De aceea a binecuvîntat Domnul ziua de odihnă și a sfințit-o” (Exodul 20, 11).

Sabatul n-a fost de loc un eveniment, o instituție evreiască. „Sabatul a fost făcut pentru om nu omul pentru Sabat”, a spus Domnului Iristos (Marcu 2, 27). Sabatul are de-a face cu evreii numai în măsura în care și ei sînt oameni.

„Sabatul este instituit pentru consacrare, pentru meditație, reculegere, studiu, rugăciune, comuniune cu Dumnezeu și unii cu alții. Dacă aceasta lipsește, atunci închinarea este stînjinită în mare măsură, și predomină spiritul profan. Cînd oamenii uită Sabatul, uită și pe Dumnezeu. Cînd ei devin nepăsători în păzirea Sabatului, devin nepăsători și în alte datorii religioase. Păzirea Sabatului este un barometru sigur al vieții spirituale.”⁹

Să reținem accentul moral în legătura cu aceasta: „Să nu care cumva să nu țineți sabatele Mele, căci acesta va fi între Mine și voi, și urmașii voștri, „UN SEMN” după care se va cunoaște că Eu sînt Domnul care vă sfințesc” (Exod 31, 13).

„Porunca Sabatului este unica poruncă privitoare la TIMP. Se deosebește prin aceea că declară bune anumite lucruri făcute la un timp fixat, și aceleași lucruri le declară rele, dacă sînt făcute în alt timp. Ea crează binele și răul prin definiție, fără a avea un motiv

evident, care să aibă temelia în natură. În privința aceasta se deosebește de celelalte porunci."

"Dintre toate poruncile Dumnezeu a ales porunca a patra ca mijloc de punere la încercare a credincioșilor poporului Său. El a spus în pustie să adune mană, suficiență lor pentru fiecare zi, de două ori mai multă în ziua a șasea, iar în ziua a șaptea nimic. Aici era punerea la încercare a credincioșiei. Cînd ei n-au ascultat, n-au călcat numai Sabatul, ci au călcat întreaga Lege. „Pînă cînd aveți de gînd să nu păziți poruncile și legile Mele?" a zis Dumnezeu. El nu a zis: „Pentru ce nu țineți Sabatul?" Chestiunea era mai cuprinzătoare, cuprindea întreaga Lege. Dacă o țineau pe aceasta — Simbăta — erau ascultători; dacă o călcau, călcau toată Legea". „Căci cine păzește toată Legea și greșește într-o singură poruncă, se face vinovat de toate." (Iacov 2, 10).

"Ezechiel se referă la experiența aceasta și la altele de mai târziu, cînd citează cuvintele lui Dumnezeu în pustie: „Le-am dat și Sabatele Mele, să fie „UN SEMN" între Mine și ei, pentru ca să știe că Eu sînt Dumnezeu care-i sfințesc" (Ezec. 20, 12). Se spune aici că Sabatele lui Dumnezeu sînt „un semn al sfințirii". În versetul 20 Sabatele Domnului sînt numite „un semn între Mine și voi, ca să știți că Eu sînt Domnul, Dumnezeul vostru". În ambele versete se accentuează funcțiunea de „semn".

"Nimeni nu poate citi cu evlavie capitolul acesta, fără să ajungă la concluzia că, Dumnezeu dă o foarte mare însemnătate Sabatului, care este „un semn", un mijloc de punere la încercare, și este ales mai presus de celelalte porunci ca o dovadă de ascultare. „Il voi pune

la încercare, zice Dumnezeu, ca să văd dacă umblă în legile Mele sau nu". Ținerea Sabatului este dovada. Este „semnul sfințirii". Este „semnul" că „Eu sînt Domnul, Dumnezeul vostru".

În zilele noastre mulți leapădă cele scrise în Geneza 1—2 cu privire la creațiune și în felul acesta și pe Dumnezeul Creator. Chiar dacă ei n-au fost prezenți la creațiune, cînd s-a făcut totul prin Cuvînt, ei se exprimă în mod savant cu privire la felul cum s-a întîmplat aceasta, lepădînd cele spuse de Creatorul Insuși. Procedînd în felul acesta, fără îndoială leapădă „MONUMENTUL-TIMP", amintitor al creațiunii — SABATUL.¹⁰

"Chestiunea Sabatului va fi principialul punct de discuție în marele conflict final, la care lumea întreagă va lua parte... Dumnezeu ne-a chemat să înălțăm stindardul Sabatului Său, care a fost călcat în picioare. E nevoie de o reformă în ținerea Sabatului.

"În cursul întregii săptămîni trebuie să avem în minte Sabatul, și să facem pregătiri pentru a-l ține potrivit poruncii. Nu trebuie să ținem Sabatul numai ca o obligație ieșită. Trebuie să înțelegem influența lui spirituală asupra tuturor faptelor din viață. Toți care vor privi Sabatul ca semn între ei și Dumnezeu, arătînd prin aceasta că El este Dumnezeu care-i sfințește pe ei, vor prezenta principiile circumuirii Sale."¹¹

"Importanța Sabatului ca MONUMENT AL CREAȚIUNII este că el păstrează totdeauna prezent motivul adevărat pentru care închinarea se cuvine lui Dumnezeu: pentru că El este Creatorul, iar noi sîntem făpturile Sale. De aceea Sabatul stă chiar la temelia închinării divine, căci el ne învață acest mare

adevăr în modul cel mai impresionant și nici o altă instituție nu face lucrul acesta. Adevăratul temei al închinării divine, nu numai acela din ziua a șaptea, ci al întregii închinări, se găsește în deosebirea dintre Creator și creaturile Sale. Acest fapt mare nu se poate învechi niciodată, și nu trebuie uitat niciodată."¹²

Dumnezeu, în nemărginita Sa înțelepciune și îndurare pe care ne-a arătat-o, nu putea să-Și eternizeze aducerea amînte a minunilor creațiunii Sale într-un mod mai potrivit și mai pregnant decît prin instituirea unui „MONUMENT-TIMP". Timpul, ca și Dumnezeu este neconditionat. Timpul nu se învechește și omul nu-l poate modifica, nici stăpîni. El este la îndemîna oricărui ființe omenești. Oricine poate auzi ecoul apelului divin, gravat pe acest monument veșnic: „Adu-ți amînte de ziua Simbetei ca s-o sfințești..." (Exod 20, 8).

TIMPUL mai este pentru noi și intervalul în care Dumnezeu așteaptă răspunsul omului pierdut la oferta iubirii Sale eterne. Care va fi răspunsul meu și al tău?

Aurel Pălășan

1. Dicționarul explicativ al limbii române, 1975.
2. Doctrinile Biblice A.Z.S. pag. 115, 1.
3. Curierul Adventist mai—iunie 1983, pag. 8.
4. Doctrinile Biblice A.Z.S. pag. 211, 1—2.
5. Idem, pag. 212.
6. Idem, pag. 224—225.
7. Timpul a patra dimensiune, pag. 47—50.
8. Invățăturii Biblice, vol. III, pag. 54—56.
9. Decalogul, pag. 29,1.
10. Serviciul în Sanctuar, pag. 107—110.
11. Mărturia pentru Comunitate, vol. I, pag. 193—195.
12. Tragedia Veacurilor, pag. 401,2.

Editura Curierul Adventist

Revista Curierul Adventist este organul oficial al Cultului Creștin Adventist de Ziua a Șaptea din Republica Socialistă România

Apare la două luni, sub conducerea unui comitet de redacție format din:
Dumitru Pcpa, redactor-șef, Ștefan Bratosin, secretar de redacție.
Membri: Nelu Dumitrescu, Nicolae Popescu, Adrian Bocăneanu,
Apostol Chelbegean și Ioși Gyeresi

Redacția și Administrația: București,
str. Labirint nr. 116 — sect. 3 tel 20.76.65.